

Sprawozdanie z działalności FWPN za rok

2013

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

PL

Spis treści

Wstęp 4

O Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej 6

Media 10

VI Polsko-Niemieckie Dni Mediów i XVI Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska 12

Inside Russia 20

„Biuletyn Niemiecki” i „Polen-Analysen” 22

Stypendium dziennikarskie 24

Platforma internetowa i media społecznościowe FWPN 30

Briefing „Niemcy dzisiaj” 32

Dodatek do „Tygodnika Powszechnego” o Bitwie Narodów pod Lipskiem 34

Młoda Redakcja stron internetowych FWPN 36

Magazyn Polsko-Niemiecki „Dialog” 38

Warsztaty dla dziennikarzy śledczych z Ukrainy 40

„Kultura Liberalna” i FWPN razem o Europie 41

Edukacja 42

Stypendia GFPS 44

„Wolne Lektury” – polsko-niemiecka biblioteczka literatury 46

Multimedialna prezentacja „Powrót miasta” 47

„Niemcy przed wyborami” audycje w Programie I Polskiego Radia 49

„Noc w galerii” po angielsku 50

Praktyki studenckie FWPN 51

Seminarium „Tridem 2013” 52

Nauka 54

Stypendium im. Albrechta Lemppa 56

Utworzenie Centrum Studiów Polonoznawczych im. A. Brücknera 58

Kultura 60

Literackie czasopismo internetowe „Radar” 62

Magazyn „delit.” – dodatek o literaturze niemieckojęzycznej 63

„Kroki/Schritte” – niemieckojęzyczna literatura współczesna w Polsce 64

„Clinamen” – katalog do wystawy Izy Tarasewicz 66

Pobyty rezydencyjne polskiego artysty w Künstlerhaus Bethanien w Berlinie 67

„tranzyt. kilometr 2013. Literatura z Polski, Ukrainy i Białorusi” 68

Festiwal Illustrative Berlin 13 – Fokus: Polska Ilustracja 70

Konferencja „Sztuka i edukacja kulturalna w Trójkącie Weimarskim” 71

Forum Dialogu Kultur. Stypendia Twórcze FWPN i Willi Decjusza w Krakowie 74

Spółeczeństwo, gospodarka, środowisko 76

„Niemcy 2013 – Unia Europejska 2013”. Specjalne wydanie „Kultury Liberalnej” 78

Niemiecka polityka bezpieczeństwa przed wyborami 79

Rozmowy o przyszłości Europy 80

Koło Dyskusyjne Polska Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej i FWPN 82

IX Forum Samorządowe i Polsko-Niemiecka Nagroda Samorządowa 84

Sprawozdanie finansowe z działalności FWPN za 2013 rok 88

Rada FWPN, Zarząd FWPN 98

Zespół pracowników Biura FWPN 100

Centrum Zielna 102

Wstęp

Szanowni Państwo!

Od ponad 20 lat Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej inicjuje i wspiera inicjatywy służące pogłębianiu polsko-niemieckiego porozumienia.

Niemale znaczenie w procesie porozumienia ma wiarygodne, nieobciążone stereotypami informowanie o kraju sąsiada. FWPN od kilku lat realizuje projekty adresowane do mediów. W 2013 roku po raz szósty zostały zorganizowane we Wrocławiu Polsko-Niemieckie Dni Mediów, tym razem pod hasłem „Wyprzedzić zmianę – Polska i Niemcy 2013”. Bieżące zagadnienia polityki, kultury i gospodarki w Niemczech były omawiane w wydawanym wspólnie z Centrum Stosunków Międzynarodowych „Biuletynie Niemieckim”, a o aktualnych wydarzeniach w Polsce czytelnik niemiecki mógł się dowiedzieć z biuletynu „Polen-Analysen”. Wyborom parlamentarnym w Niemczech FWPN poświęciła briefingi dla dziennikarzy i spotkania eksperckie.

FWPN angażowała do polsko-niemieckich projektów także partnerów i uczestników z krajów trzecich. Znaczenie Partnerstwa Wschodniego dla rozwoju Unii Europejskiej potwierdziły wydarzenia na Ukrainie. Po raz drugi na zaproszenie FWPN i niemieckiej organizacji n-ost Network for Reporting on Eastern Europe polscy i niemieccy dziennikarze, uczestnicy podróży Inside Russia mogli spotkać się w Moskwie z działaczami ruchów obywatelskich, ludźmi nauki, kultury i polityki. Wspólnie z partnerami FWPN zorganizowała po raz kolejny warsztaty w Polsce i w Niemczech dla ukraińskich dziennikarzy śledczych. Możliwość otrzymania stypendium na kwerendy dziennikarskie poza Polską i Niemcami co roku składania część laureatów konkursu stypendialnego FWPN do wyjazdów także poza wschodnią granicę Unii. Również dzięki projektowi FWPN „tranzyt. kilometr 2013” literatura z Ukrainy i Białorusi była obecna na dorocznych Targach Książki w Lipsku.

Jednym z celów, jakie stawia sobie FWPN, jest wypełnianie istniejących jeszcze luk we wzajemnej współpracy. Od lat zwraca uwagę asymetria po niemieckiej stronie dotycząca studiów i badań polonoznawczych wobec silnej pozycji studiów germanistycznych i niemcoznawstwa po stronie polskiej. Aby temu zaradzić, FWPN zainicjowała powstanie na uniwersytetach w Jenie i w Halle Centrum Studiów Polonoznawczych im. Aleksandra Brücknera, które rozpoczęło działalność naukową i edukacyjną jesienią 2013 roku.

W roku 2013 FWPN przeszła zmiany organizacyjne wynikające z kadencyjności Zarządu. W sierpniu funkcję dyrektora zarządzającego ze strony niemieckiej objął Cornelius Ochmann. W grudniu prof. Krzysztof Miszczak zastąpił na stanowisku polską dyrektorkę Małgorzatę Ławrowską.

W 2013 r. dofinansowanie przez FWPN projektów zewnętrznych utrzymało się na podobnym poziomie co w 2012 r. Pomimo tego Zarząd FWPN, dla podniesienia jakości dofinansowywanych projektów i bardziej racjonalnego dysponowania środkami, wprowadził procedury konkursowe na dotacje powyżej 30.000 zł/7.500 €. Pierwsze konkursy na projekty w dziedzinach edukacja i kultura/wydarzenie artystyczne zostały ogłoszone jesienią

2013 roku, ich rozstrzygnięcie nastąpiło w 2014 roku.

Od 2012 roku z powodzeniem działa i jest rozwijany system online do składania wniosków o dotację na projekty polsko-niemieckie. Strona internetowa Fundacji stała się w 2013 roku platformą internetową, która nie tylko informuje o aktualnych wydarzeniach związanych z działalnością FWPN, ale jest dwujęzycznym forum wymiany informacji o działaniach naszych partnerów i wnioskodawców. Fundacja obecna jest również na Facebooku i w innych mediach społecznościowych.

Doroczne sprawozdanie z działalności przekazujemy Państwu po raz trzeci w formie internetowej. Prezentujemy w nim bliżej wybrane projekty własne. Pełna lista dofinansowanych w 2013 roku przez FWPN projektów, w tym także lista dofinansowanych publikacji, które ukazały się w 2013 roku została zamieszczona oddzielnie na naszej stronie internetowej www.fwpn.org.pl.

Z życzeniami ciekawej lektury

prof. dr hab. Krzysztof Miszczak
Dyrektor, członek Zarządu FWPN
Cornelius Ochmann
Dyrektor, członek Zarządu FWPN

Warszawa, czerwiec 2014 ●

O Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (FWPN)

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej wspiera dobre relacje między Polakami i Niemcami. Od 1991 roku dofinansowała ponad 10 tysięcy bilateralnych projektów i współtworzyła tym samym fundamenty porozumienia polsko-niemieckiego.

Misja i cele FWPN

Głównym zadaniem Fundacji jest wspieranie wartościowych polsko-niemieckich inicjatyw.

FWPN wspomaga w szczególności: partnerstwa między instytucjami,

projekty o charakterze edukacyjnym poszerzające wiedzę o Polsce i Niemczech oraz promujące języki polski i niemiecki, współpracę naukową, a także projekty kulturalne.

Fundacja jest także inicjatorem i realizatorem projektów – m.in. podróży studyjnych, programów stypendialnych, publikacji, debat. Zarówno poprzez dotacje, jak i poprzez projekty przez nią inicjowane, FWPN pragnie inspirująco oddziaływać na relacje polsko-niemieckie.

Projekty, w które angażuje się Fundacja:

- 1) podnoszą jakość tych relacji,
- 2) wypełniają istniejące deficyty,
- 3) zapewniają symetrię stosunków polsko-niemieckich,
- 4) otwierają Polaków i Niemców na wyzwania europejskie w kontekście naszych wspólnych doświadczeń.

Wnioski o dofinansowanie przyjmujemy online poprzez stronę internetową <http://fwpn.org.pl/wnioski/co-wspieramy->

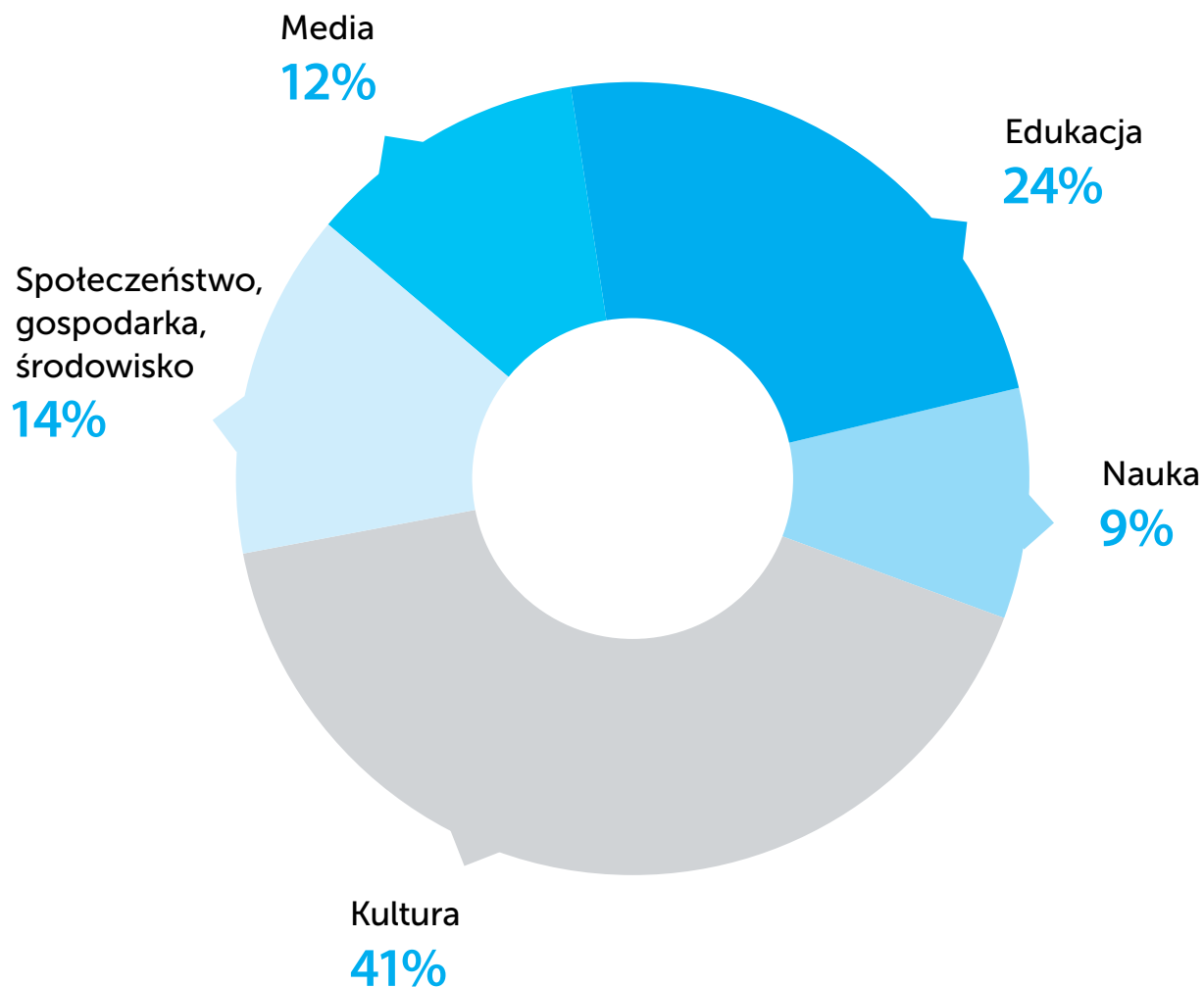
Adresy FWPN

Główna siedziba FWPN
mieści się w **Warszawie**:

FWPN
ul. Zielna 37
00-108 Warszawa
Tel.: +48 22 338 62 00
Fax: +48 22 338 62 01
e-mail: fwpn@fwpn.org.pl

Biuro w Berlinie:
SdpZ Büro Berlin
Schumannstrasse 2
10117 Berlin
Tel.: +49 30 240 47 85 0
Fax: +49 30 240 47 85 19
e-mail: sdpz@sdpz.org
fwpn.org.pl
sdpz.org

Przyznane dotacje FWPŃ w 2013 roku w podziale na obszary tematyczne:

Priorytety	Liczba dotacji	Suma dotacji w zł
1. Media	29	1 625 764
2. Edukacja	127	3 357 838
3. Nauka	53	1 331 248
4. Kultura	209	5 821 918
5. Społeczeństwo, gospodarka, środowisko	95	2 030 953
Razem	513	14 167 721
w tym projekty własne	44	3 292 199

Media

VI Polsko-Niemieckie Dni Mediów
i XVI Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska 12

Inside Russia 20

„Biuletyn Niemiecki” i „Polen-Analysen” 22

Stypendium dziennikarskie 24

Platforma internetowa i media
społecznościowe FWPN 30

Briefing „Niemcy dzisiaj” 32

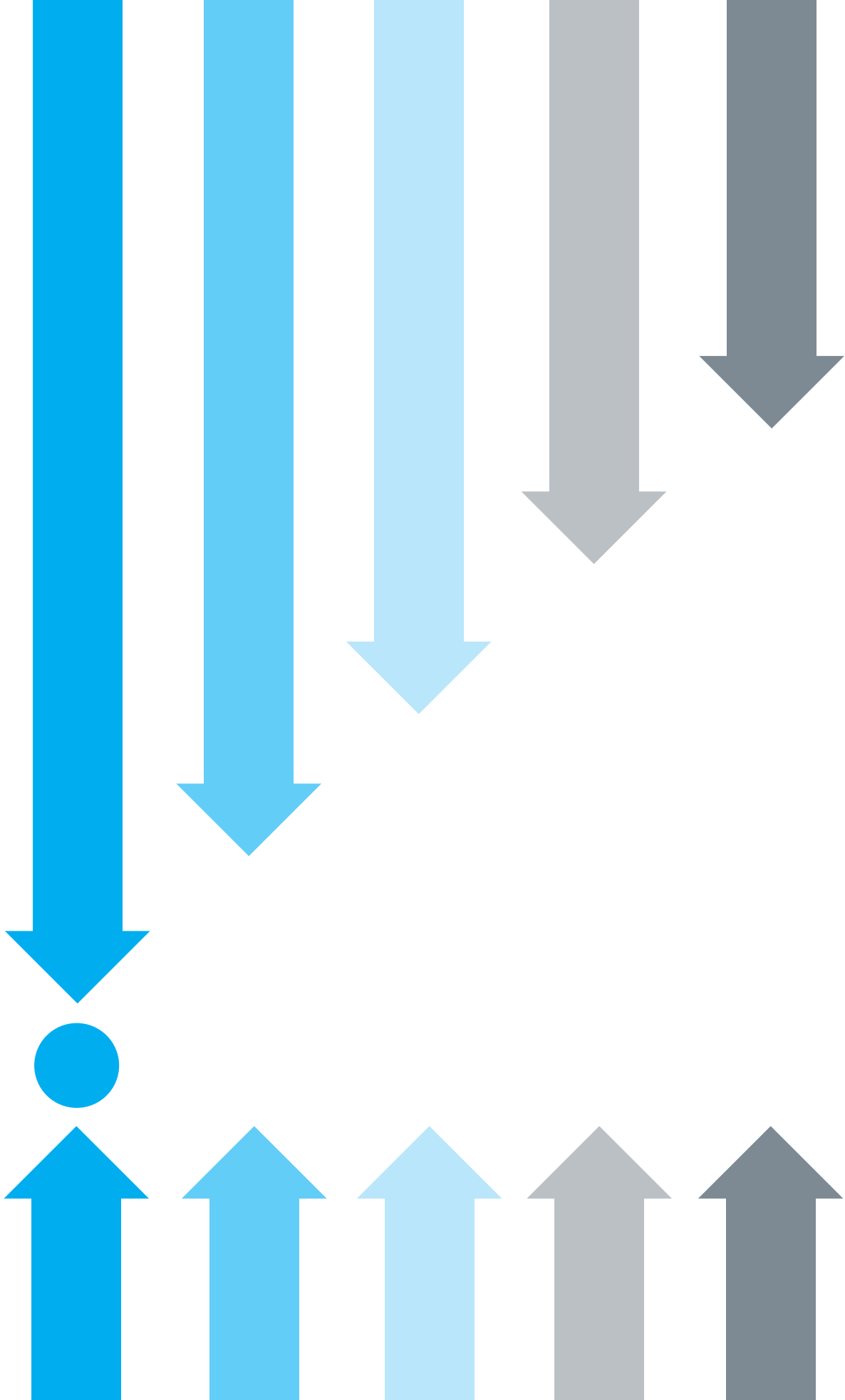
Dodatek do „Tygodnika Powszechnego”
o Bitwie Narodów pod Lipskiem 34

Młoda Redakcja stron internetowych FWPN 36

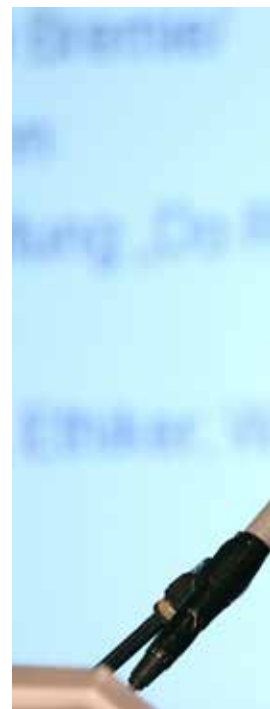
Magazyn Polsko-Niemiecki „Dialog” 38

Warsztaty dla dziennikarzy śledczych z Ukrainy 40

„Kultura Liberalna” i FWPN razem o Europie 41

VI Polsko-Niemieckie Dni Mediów i XVI Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska

Polsko-Niemieckie Dni Mediów to coroczne branżowe spotkanie przedstawicieli świata mediów z obu krajów. Szósta edycja tego wydarzenia, organizowanego na przemian w Polsce i w Niemczech przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej i Fundację Roberta Boscha oraz gospodarza – województwo dolnośląskie – pod tytułem „Wyprzedzić zmianę – Polska i Niemcy 2013” odbyła się w dniach 6–8 czerwca 2013 roku we Wrocławiu. Konferencja składała się z trzech debat plenarnych, pięciu warsztatów oraz programu towarzyszącego – wycieczki na Stawy Milickie. W wieczór otwarcia uczestnicy gościli na dorocznym „Święcie Lata”

u Konsula Generalnego RFN dr Gottfrieda Zeitza we Wrocławiu.

VI Polsko-Niemieckie Dni Mediów uroczystie otworzył dr Andrzej Grajewski, współprzewodniczący Zarządu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, kierownik działu „Świat” tygodnika „Gość Niedzielny”. Przemówienie wprowadzające w tematykę konferencji wygłosił Rüdiger Freiherr von Fritsch, ambasador Republiki Federalnej Niemiec w Polsce.

Konferencja rozpoczęła się debatą „Media w czasach przełomu: Jakiego dziennikarstwa potrzebuje świat?”, podczas której dr Leif Kramp,

Dr Andrzej Grajewski,
współprzewodniczący
Zarządu Fundacji Współpracy
Polsko-Niemieckiej
Fot. Hans Scherhauser

Rüdiger Freiherr von Fritsch,
ambasador Republiki Federalnej
Niemiec w Polsce
Fot. Hans Scherhauser

specjalista ds. mediów i komunikacji, Jörn Kruse, redaktor „taz”, Paweł Lisicki, redaktor naczelny tygodnika „Do Rzeczy”, oraz Paweł Łuków, filozof, etyk z Uniwersytetu Warszawskiego, zastanawiali się nad zmieniającą się rolą zawodu dziennikarza w społeczeństwie. Debatę moderował Tomasz Machała, redaktor naczelny portalu naTemat.pl. Nagranie debaty znajduje się na stronie: http://www.dnimediiow.org/a611,debata_otwarcia_dni_medi_w.html.

Jörn Kruse, redaktor „taz”
podczas debaty „Jakiego
dziennikarstwa potrzebuje
świat?”
Fot. Hans Scherhauser

Debata „Transformacja energetyczna i infrastruktura transgraniczna – wyzwania dla Polski, Niemiec i Unii Europejskiej” (od lewej siedzą): Olaf Osica, dyrektor OSW, Jiří Čištecký, dyrektor Departamentu Europy Centralnej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej, Rafał Jurkowlaniec, marszałek województwa dolnośląskiego, Kai-Olaf Lang, kierownik programu Integracja Europejska, Stiftung Wissenschaft und Politik, Herbert Leopold Gabryś, przewodniczący Komitetu ds. polityki klimatyczno-energetycznej, Krajowa Izba Gospodarcza, oraz Patrick Graichen, zastępca dyrektora Agora Energiewende, kierownik projektu „Strommarkt und Versorgungssicherheit”
Fot. Hans Scherhauser

W drugim dniu konferencji odbyła się debata „Transformacja energetyczna i infrastruktura transgraniczna – wyzwania dla Polski, Niemiec i Unii Europejskiej”. Dyskusja dotyczyła zmiany znaczenia odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym państw UE oraz problemów z tym związanych (dopasowanie do

wymogów dotyczących ochrony środowiska, sprostanie mobilności i konkurencyjności krajów). W dyskusji udział wzięli: Jiří Čištecký, dyrektor Departamentu Europy Centralnej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej, Herbert Leopold Gabryś, przewodniczący Komitetu ds. polityki klimatyczno-energetycznej,

Debata „Co robi czwarta władza? Rola mediów w kształtowaniu stosunków polsko-niemieckich” (od lewej siedzą): Martin Sander, Deutschlandradio, Andreas Grapat, kierownik Biura Łącznikowego Wolnego Kraju Związkowego Saksonii we Wrocławiu, Piotr Semka, publicysta „Do Rzeczy” i „Rzeczpospolitej”, Kai Gniffke, redaktor naczelny ARD-aktuell
Fot. Hans Scherhauser

Krajowa Izba Gospodarcza, Patrick Graichen, zastępca dyrektora Agora Energiewende, kierownik projektu „Strommarkt und Versorgungssicherheit”, Rafał Jurkowlaniec, marszałek województwa dolnośląskiego, oraz Kai-Olaf Lang, kierownik programu Integracja Europejska, Stiftung Wissenschaft und Politik. Debatę moderował Olaf Osica, dyrektor Ośrodka Studiów Wschodnich. Nagranie debaty oraz materiał przygotowany przez Patricka Graichena

z Agora Energiewende znajdują się na stronie: http://www.dnmediow.org/a612,debata_plenarna_i.html.

Podczas debaty „Co robi czwarta władza? Rola mediów w kształtowaniu stosunków polsko-niemieckich” zaproszeni goście zastanawiali się, jak duże jest zainteresowanie redakcji doniesieniami z sąsiedniego kraju oraz dlaczego niektóre tematy łatwiej i szybciej trafiają na agendę najważniejszych mediów, a inne

giną w masie informacji. Uczestnicy debaty dyskutowali również o tym, czy dziennikarze i media wykorzystują swoje możliwości kształtowania agendy, szczególnie w kontekście stosunków polsko-niemieckich, i inicjują dyskusje w mediach (np. z udziałem ekspertów, znawców tematu) dotyczące spornych kwestii. W debacie udział wzięli: Arkadiusz Franas, redaktor naczelny „Gazety Wrocławskiej”, Kai Gniffke, redaktor naczelny ARD-aktuell, Andreas Grapatin, kierownik Biura Łącznikowego Wolnego Kraju Związkowego Saksonii we Wrocławiu, oraz Piotr Semka, publicysta „Do Rzeczy” i „Rzeczpospolitej”; moderowali Martin Sander, Deutschlandradio, oraz Rafał Woś, „Dziennik Gazeta Prawna”.

W trakcie wrocławskich Dni Mediów organizatorzy zdecydowali się po raz pierwszy wprowadzić do programu warsztaty. Zorganizowano ich pięć: „Sprawa marginalna czy ogólnoeuropejska: Czy interesuje nas pogranicze?” (prowadzenie: Kinga Wołoszyn-Świerk), „Czy białe jest białe, a czarne – czarne? Z perspektywy polskiej i niemieckiej” (prowadzenie: Gerhard Gnauck i Bartosz T. Wieliński, komentarz: prof. Izabela Surynt), „Super rok wyborczy: Jak ciekawie opowiadać o polityce wewnętrznej sąsiada?” (prowadzenie: Ulrich Krökel),

Warsztat 2 „Czy białe jest białe, a czarne – czarne? Z perspektywy polskiej i niemieckiej” (od lewej stoją): Gerhard Gnauck, korespondent „Die Welt” w Polsce i Bartosz T. Wieliński, „Gazeta Wyborcza”, oraz Izabela Surynt, Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, Uniwersytet Wrocławski; pomysłodawczyni leksykonu polsko-niemieckiego komunikowania międzykulturowego
Fot. Hans Scherhauser

„Koniec etatów w mediach: Jak sprzedać temat?” (prowadzenie: Michał Majewski i Paweł Reszka), „W co wierzycie? Czego dowiadujemy się z mediów o religii i Kościele w sąsiednim kraju” (prowadzenie: Thomas Kycia, ks. Rafał Kowalski). Relacje oraz nagrania warsztatów ukazały się na stronie: http://www.dnmediow.org/c251,relacje_debaty_warsztaty.html. ▶

Warsztat 3 „Super rok wyborczy:
Jak ciekawie opowiadać
o polityce wewnętrznej sąsiada?”
Fot. Hans Scherhauser

Warsztat 4 „Koniec etatów w
mediach: Jak sprzedać temat?”
Fot. Hans Scherhauser

Warsztat 5 „W co wierzyć?
Czego dowiadujemy się
z mediów o religii i Kościele
w sąsiednim kraju”
Fot. Hans Scherhauser

Wydarzenia Dni Mediów relacjonowali na żywo redaktorzy FWPN z programu Młoda Redakcja. We współpracy z „Gazetą Wrocławską” powstały dwa teksty opisujące konferencję autorstwa stypendystów programu fundacji. Materiały ukazały się 9 czerwca 2013 r. w „Słowie Polskim”, dodatku do „Gazety Wrocławskiej”.

Nagrania warsztatów i debat Polsko-Niemieckich Dni Mediów we Wrocławiu znajdują się na stronie: http://www.dnimediiow.org/c251,relacje_debaty_warsztaty.html.

Uroczystym elementem Polsko-Niemieckich Dni Mediów było wręczenie w Operze Wrocławskiej XVI Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej. Laureatami tegorocznej nagrody zostali: Nikola Sellmair za pracę „Mój dziadek by mnie zastrzelił!” (Prasa), Cezary Galek za pracę „Nowa Amerika” (Radio) oraz Matthias Frickel za pracę „Kim był Bruno Schulz” (Telewizja). Marszałek województwa dolnośląskiego Rafał Jurkowlaniec wręczył oprócz tego nagrodę specjalną za najlepszą pracę z województwa dolnośląskiego. Otrzymał ją Michał Kokot z „Gazety Wyborczej” za tekst pt. „Jak niemiecki elektryk zaraził nas radością”. Do konkursu w roku 2013 zgłoszono łącznie 184 prace.

Opera Wrocławska
Fot. Hans Scherhauser

W grudniu 2013 r. Nagrodzie Dziennikarskiej nadano imię Tadeusza Mazowieckiego (1927–2013) w uznaniu działalności dziennikarskiej tego działacza na rzecz praw obywatelskich i pierwszego demokratycznego premiera Polski po roku 1989.

Zwycięzcy w kategorii Prasa, Nikola Sellmair (4 od lewej) oraz nominowani do nagrody w 2013 r.
Fot. Hans Scherhauser

Zwycięzca w kategorii Telewizja, Matthias Frickel (pierwszy z lewej). Nagrodę wręcza Grzegorz Schetyna, poseł na Sejm RP z okręgu dolnośląskiego
Fot. Hans Scherhauser

Zwycięzca w kategorii Radio, Cezary Galek z Radia Zachód
Fot. Hans Scherhauser

Inside Russia

Wizje, emocje,
nieporozumienia.

Podróż studyjna polskich
i niemieckich dziennikarzy
do Moskwy.

Podczas drugiej edycji projektu dziennikarskiego FWPN i n-ost Netzwerk für Osteuropa-Berichterstattung jego uczestnicy zmierzili swoją wizję Rosji z rzeczywistością, a także spojrzeli na nią z odmiennej – polskiej lub niemieckiej perspektywy. W programie były rozmowy dziennikarzy polskich i niemieckich z ludźmi nauki, kultury, politykami i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego Rosji. Uczestnicy podróży spotkali się m.in. z: publicystą Fiodorem Łukjanowem, rzecznikiem Cerkwi Prawosławnej Wsiewołodem Czaplinem, szefową wydawnictwa NLO i Funduszu Prohorowa Iriną Prohorową, rektorem Moskiewskiego Państwowego Instytutu

Stosunków Międzynarodowych (MGIMO) Anatolijem Torkunowem. Odwiedzili także Telewizję Russia Today.

Chęć udziału w drugiej edycji projektu Inside Russia zgłosiło 97 dziennikarzy z Polski i Niemiec. Do Moskwy w dniach 25–30 listopada 2013 r. pojechało jedenastu: Bartosz Wieliński („Gazeta Wyborcza”), Piotr Semka („Do Rzeczy”), Łukasz Jasina („Kultura Liberalna”), Agnieszka Wójcińska (freelance), Jędrzej Winiecki („Polityka”), Reinhard Vesper (FAZ), Dietmar Ostermann („Badische Zeitung”), Steffen Dobbert („Zeit Online”), Melanie Longerich (Deutschlandfunk), Nikita Afanasjew (freelance), Anita Back (fotoreporterka).

Uczestnicy Inside Russia 2 w Moskwie. Od lewej: Łukasz Jasina, Bartosz Wieliński, Joanna Czudec (FWPN), Dietmar Ostermann, Nikita Afanasjew, Piotr Semka, Reinhard Veser, Agnieszka Wójcińska, Steffen Dobbert, Moritz Gathmann (n-ost), Jędrzej Winiecki, Melanie Longerich, Anita Back

Wybrane materiały dziennikarskie powstałe po Inside Russia 2:

- Tekst Bartosza T. Wielińskiego pt. „Wnuk Mołotowa o Ukraińcach” dla „Gazety Wyborczej”
- Tekst Reinharda Vesera w FAZ 6.12.2013. Tekstowi towarzyszy zdjęcie Anity Back wykonane podczas Inside Russia.
- Tekst Nikity Afanasjewa dla „Der Tagesspiegel”: „Russisches Fernsehen: Putins Massenmedienwaffe”
- Tekst Jędrzeja Winieckiego w „Polityce” z 14 stycznia 2014: „Wszyscy wrogowie Putina”
- Tekst Dietmara Ostermanna w „Badische Zeitung” z 11 stycznia 2014 „Im neuen Moskau”

„Biuletyn Niemiecki” i „Polen-Analysen”

Projekt „**Biuletynu Niemieckiego**”, realizowany wspólnie przez Centrum Stosunków Międzynarodowych i Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej, swoją historią sięga 2010 r. Wówczas to z inicjatywy ambasadora Janusza Reitera i dr. hab. Waldemara Czachura powstało nowe wydawnictwo, uzupełniające istniejące na polskim rynku cykliczne publikacje dotyczące Niemiec i współczesnych relacji polsko-niemieckich. W 2013 r. dzieło to było kontynuowane w niezmiennej formie newslettera przesyłanego do czytelników. W każdym z wydań Biuletynu znajduje się obszerna analiza poruszająca najważniejsze kwestie życia publicznego w Niemczech, kalendarium aktualnych wydarzeń

politycznych, gospodarczych i społecznych oraz statystyki odnoszące się do tematu analizy. Warto w tym miejscu zauważyć, że w 2013 nr. największym zainteresowaniem cieszyły się publikacje dotyczące polityki ochrony środowiska i kwestii energetycznych w Niemczech, które zostały omówione

przez dr Karolinę Jankowską
i dr. Andrzeja Ancygiera.

Grupą docelową Biuletynu wciąż pozostają przedstawiciele świata polityki, w tym polityki samorządowej, pracownicy naukowcy oraz studenci. Ważnym elementem Biuletynu jest także promowanie młodych naukowców i doktorantów, którzy mogą wnieść nowe, świeże spojrzenie na stosunki polsko-niemieckie.

Redaktorzy Biuletynu obecni byli także na dwóch ważnych imprezach niemcoznawczych: na II Zjeździe Niemcoznawców we Wrocławiu oraz na IX Polsko-Niemieckim Forum Samorządowym w Kołobrzegu.

Wszystkie archiwalne wydania „Biuletynu Niemieckiego” dostępne są na stronach internetowych Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej <http://fwpn.org.pl/publikacje/biuletyn-niemiecki/> oraz Centrum Stosunków Międzynarodowych www.csm.org.pl.

Biuletyn internetowy „Polen-Analysen” zawiera analizę aktualnych wydarzeń politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych w Polsce. Od września 2012 r. „Polen-Analysen” powstaje w kooperacji z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Rozsyłany mejlem dwa razy w miesiącu biuletyn istnieje od 2006 r. Jest to wspólny projekt Niemieckiego Instytutu Kultury Polskiej w Darmstadt (DPI), ośrodka naukowego zajmującego się badaniami nad Europą Wschodnią (Bremer Forschungsstelle Osteuropa) oraz Niemieckiego Towarzystwa Wiedzy o Europie Wschodniej (Deutsche Gesellschaft für Osteuropakunde) we współpracy z Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego.

Stypendium dziennikarskie

Program stypendialny jest adresowany do polskich i niemieckich dziennikarzy, fotoreporterów, publicystów oraz reporterów z udokumentowanym dorobkiem zawodowym. Jego celem jest wsparcie dziennikarzy, których praca poprawia jakość relacji polsko-niemieckich, a także otwiera Polaków i Niemców na nowe wyzwania europejskie.

Dofinansowanie może pokryć koszty kwerendy do artykułu prasowego, książki, reportażu radiowego lub telewizyjnego w Polsce, w Niemczech lub w krajach sąsiednich.

O stypendium mogą się ubiegać dziennikarze powyżej dwudziestego szóstego roku życia, mieszkający na stałe w Niemczech lub w Polsce. Stypendium wynosi maksymalnie

3000 euro (w zależności od czasu trwania kwerendy i kraju pobytu).

Nabór uczestników programu ma formę konkursu. W edycji na rok 2013 wpłynęły 54 zgłoszenia (32 z Polski i 22 z Niemiec).

Komisja – w skład której weszli:

Małgorzata Ławrowska, dyrektor, członek Zarządu FWPN, dziennikarze: Bartosz Wieliński i Rafał Woś oraz Joanna Czudec (FWPN) i Anna Cieszewska (FWPN) – przyznała w lutym 2013 r. stypendia dziesięciu osobom. Są to:

Beata Brokowska-Ostrowska („Gazeta Olsztyńska”) i Sławomir Ostrowski (Radio Olsztyn), „Laboratorium Bornholm”

Tobias Döring („Handelsblatt Online”), „Ruhrgebiet und Oberschlesien – wie managen die Bergbau- und

Industrieregionen" (zrezygnował ze stypendium)

Dariusz Kortko, Lidia Ostałowska (oboje „Gazeta Wyborcza”), „Antologia reportaży o Górnym Śląsku od roku 1865” (od powstania miasta Katowice do obalenia muru berlińskiego)

Izabela Meyza (freelancer), „Puszcza Białowieska – płuca Europy w kontekście ekologicznej współpracy przygranicznej”

Małgorzata Nocuń („Nowa Europa Wschodnia”), „Sąsiedztwo polsko-rosyjskie”

Eric Pawlitzky (freelancer), „Und alles ist weg – Orte des 1. Weltkrieges in Polen”

Witold Szablowski („Gazeta Wyborcza”), „Życie nad Bugiem, od kiedy Polska jest w Unii Europejskiej”

Bogdan Twardochleb („Kurier Szczeciński”), „Jeden dzień od Szczecina”

Dziennikarze **Beata Brokowska-Ostrowska** z „Gazety Olsztyńskiej” i **Sławomir Ostrowski** z Radia Olsztyn w czerwcu 2013 r. wybrali się na duńską wyspę Bornholm w celu zapoznania się z niecodziennym eksperymentem

Bornholm. Prywatna elektrownia słoneczna w Ostermarie

Bornholm. Elektrownie wiatrowe w okolicy Rønne

energetycznym. Wyspa zajmuje 1 proc. powierzchni Danii, konsumuje 1 proc. energii i zamieszkuje ją 1 proc. Duńczyków – jest więc swoistym reprezentantem społeczno-ekonomicznym kraju. Nie ma przy tym własnych kopalnych źródeł energetycznych, tylko odnawialne,

Bornholm. Widok na miasto Rønne

a energia elektryczna jest dostarczana ze Szwecji. Celem eksperymentu bornholmskiego jest osiągnięcie do 2025 r. samowystarczalności energetycznej. W przyszłości wszystkie potrzeby energetyczne wyspy mają być zaspokajane energią odnawialną (wiatr, biogaz, woda, słońce itp.). Wynik kwerendy dziennikarskiej „Laboratorium Bornholm” to seria artykułów Beaty Brokowskiej-Ostrowskiej w „Gazecie Olsztyńskiej” („Jak to robią inni, czyli laboratorium na Bornholmie”, wydanie z 17.09.2013, „Piorę wtedy, kiedy wieje”, wydanie z 10.10.2013, „Energia na własnej skórze”, wydanie z 21.10.2013 i „Ekologiczny jak samochód”, wydanie z 4.11.2013).

Sławomir Ostrowski za fotocasty do tekstu „Laboratorium Bornholm”, opublikowanego na stronie internetowej Radia Olsztyn, otrzymał w grudniu 2013 r. wyróżnienie w IV edycji Konkursu Słowa dla Innowacji organizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przemysłu. Materiał został nagrodzony za innowacyjny i ciekawy sposób prezentacji energetycznego eksperymentu bornholmskiego i jego znaczenia dla Europy oraz za przedstawienie użytecznego zastosowania innowacyjności. Ponadto fotocast pt. „Wszyscy w Sieci”, prezentujący eksperyment energetyczny prowadzony na

duńskiej wyspie Bornholm, uzyskał wyróżnienie w konkursie NeoWideo na najlepszą prezentację na temat inteligentnych sieci energetycznych. Do konkursu zgłoszono ponad trzydzieści prac. Konkurs jest częścią kampanii Polskiej Zielonej Sieci „Nowocześnie, energooszczędnie, odpowiedzialnie – inteligentne sieci energetyczne” dofinansowanej ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Został objęty patronatem portalu Filmweb.pl.

Dziennikarze „Gazety Wyborczej” **Dariusz Kortko** i **Lidia Ostałowska** w ramach stypendium FWPN zebrali materiały do antologii reportażu o Górnym Śląsku od 1865 do 1989 roku. Antologia ma się ukazać w formie książkowej jesienią 2014 roku.

Izabela Meyza zbierała materiały na temat ekologicznej współpracy przygranicznej związanej z ochroną Puszczy Białowieskiej. W tym celu nawiązała kontakty z aktywistami ruchów ekologicznych po polskiej i białoruskiej stronie puszczy jak Nuria Selva, Adam Wajrak, Georgi Kazulka i Grigori Krawczuk. Odwiedziła Centrum Praw Człowieka „Wiosna” w Grodnie, gdzie uzyskała informacje na temat polityki prezydenta Białorusi Łukaszenki w zakresie ekologii.

W wyniku tych rozmów powstały dwa reportaże: „Ukryte życie martwej sarny” opublikowany w nr 4/2013 magazynu reporterów „Kontynenty” oraz reportaż o polskiej wsi Bohatyrowicze nad Niemnem „Kiełbasa od szlachcianki” w nr 12/2013 miesięcznika „Zwierciadło”.

Małgorzata Nocuń dzięki stypendium FWPN opublikowała w „Tygodniku Powszechnym” (nr 34/25.08.2013) korespondencję z Kaliningradu, Gdańska i polsko-rosyjskiego obszaru przygranicznego pt. „Kurtyna w górę” na temat gospodarczej, społecznej i kulturalnej współpracy polsko-rosyjskiej, a także o wzajemnym przełamywaniu stereotypów i poznawaniu się Polaków i Rosjan oraz tekst na temat postrzegania Polaków przez Rosjan i Rosjan przez Polaków pt. „Bogactwa (nie)naturalne” („Tygodnik Powszechny” nr 41, 15.10.2013). Następnie w nr 6/2013 miesięcznika „Nowa Europa Wschodnia” opublikowała artykuł „Pomosty” o polsko-rosyjskiej współpracy kulturalnej i wspólnych projektach o charakterze społecznym w ramach małego ruchu granicznego, a w „Tygodniku Powszechnym” nr 48 z 1.12.2013 – artykuł „Czyje to kości” na temat współpracy Polaków i Rosjan przy upamiętnianiu polskich miejsc męczeństwa na terenie Federacji Rosyjskiej.

Droga między Waplewem a Jadamowem (powiat olsztyński). Fotografia z wystawy E. Pawlitzky'ego

Eric Pawlitzky, artysta fotografik z Berlina, podczas podróży do Polski zbierał materiał do wystawy fotograficznej o śladach I wojny światowej. Odwiedził m.in. miejsca bitew pod Łodzią i na Mazurach (bitwa rosyjsko-pruska pod Tannenbergiem 26–29 sierpnia 1914 roku, dziś Stębark) oraz okolice Tarnowa i Gorlic na południu Polski (dawna Galicja). Rezultatem jego wypraw do Polski jest wystawa fotograficzna, którą można obejrzeć na stronie internetowej

artysty www.erster-weltkrieg-polen.eu, oraz planowana publikacja albumowa w „die Nacht Publishing” w Lipsku. Wystawa ma być prezentowana od maja 2014 r. w Künstlerhaus Dortmund, w Polskim Centrum Kultury w Monachium, w Muzeum Regionalnym w Ełku (Mazury) i w Muzeum Regionalnym w Brzezinach koło Łodzi, a w 2015 r. w Muzeum Kraszewskiego w Dreźnie. Album z fotografiami z wystawy ma się ukazać w połowie 2014 r.

Witold Szablowski, dziennikarz „Gazety Wyborczej”, odbył cztery podróże nad Bug, na jego polską, ukraińską i białoruską stronę. Rozmawiał z przemytnikami, z pogranicznikami, z celnikami i z władzami lokalnymi we wszystkich trzech krajach. Pierwszy powstały tekst, „Przemytnikom nic nie pipczy” („Duży Format”, dodatek do „Gazety Wyborczej” z 12.11.2013 r.), opowiada o tym, jak razem z przemytnikami próbował wwieźć nielegalnie auto na Ukrainę. Tekst opisuje działanie przemytu na granicy Unii Europejskiej, ale również pokazuje, co myślą zwykli Ukraińcy o negocjacjach członkowskich ich kraju z UE w newralgicznym momencie, tuż przed szczytem w Wilnie, na którym, jak się okazało później, prezydent Janukowycz nie podpisał umowy stowarzyszeniowej z UE.

W międzyczasie, z pomocą lokalnych celników, udało się odkryć dużą aferę łapówkarską na granicy. Tekst ma zostać opublikowany w czerwcu 2014 r. (termin publikacji przełożono ze względu na sytuację na Ukrainie).

Bogdan Twardochleb, dziennikarz „Kuriera Szczecińskiego”, pracował nad cyklem reportaży „Jeden dzień od Szczecina”, prezentującym niemieckie miasta, które mieszkaniem Szczecina

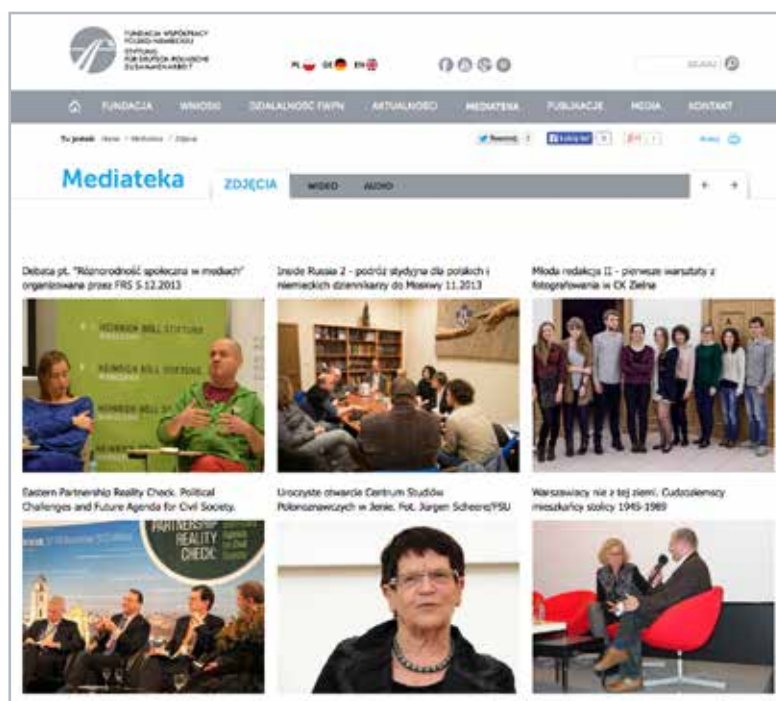
Bug. Ilustracja do reportaży W. Szablowskiego
Fot. Kasia Cegłowska

może odwiedzić w ciągu jednego dnia, wyjeżdżając rano z domu i wracając wieczorem, jadąc samochodem albo pociągiem. W syntetycznej formie (zawsze jedna strona w gazecie) prezentuje miasta – ich historię i współczesność, ludzi, ważne miejskie inicjatywy, kontakty z Polską. Artykuły mają charakter reportażu i zbeletryzowanego przewodnika. W 2013 r. ukazały się m.in. reportaże o Angermünde, Neuzelle, Frankfurcie nad Odrą i Słubicach, Göhren, Barth, Ribnitz-Damgarten i Bergen.

Artykuły naszych stypendystów są na bieżąco publikowane na stronie: <http://fwpn.org.pl/stypendium-dziennikarskie/>.

Platforma internetowa i media społecznościowe FWPN

W styczniu 2013 r. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej rozpoczęła nową działalność internetową na stronie www.fwpn.org.pl. Nowa platforma wyposażona jest w mediatekę (<http://fwpn.org.pl/mediateka/zdjecia/>), do której dodajemy zdjęcia oraz filmy z wydarzeń organizowanych i współfinansowanych przez FWPN, w aktualizowany na bieżąco kalendarz (<http://fwpn.org.pl/kalendarium/>), w którym wnioskodawcy mogą umieszczać zapowiedzi i relacje własnych projektów, a także w wygodne „kafle” odsyłające do innych projektów Fundacji: Nocy w galerii, Dni Mediów czy, ostatnio, Polaków z wyboru. Swoje miejsce na stronie znalazły też zakładki:

Nowa platforma FWPN jest wyposażona w mediatekę <http://fwpn.org.pl/mediateka/zdjecia/>

„Stypendia i bieżące konkursy”, w której Fundacja umieszcza informacje o najnowszych ofertach, oraz „Młoda Redakcja”, gdzie prezentowane są działania zespołu studentów programu stypendialnego naszej instytucji.

www.polacyzwyboru.pl

Zmianie wizerunku obecności internetowej Fundacji towarzyszyło wejście na Facebooka i do innych mediów społecznościowych, w tym na Twittera czy bloga, oraz poszerzenie sprawozdawczości z projektów własnych Fundacji o zdjęcia i filmy umieszczane na bieżąco na stronie.

Działalność Fundacji w mediach społecznościowych nie skupia się jedynie na wyszukiwaniu ciekawych projektów i prezentowaniu ich w mediach. Poprzez blog www.wniosekkrokpokroku.blogspot.com od 2013 r. Fundacja informuje również

o sposobie wypełniania wniosków w elektronicznym systemie ISOW.

W 2013 r. prowadzone były prace nad stroną internetową związaną z projektem FWPN „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku”. Stronie www.polacyzwyboru.pl, której inauguracja nastąpiła w marcu 2014 r., towarzyszy fanpage na Facebooku.

Koordynacja: Magdalena Przedmojska,
Tomasz Markiewicz ●

Briefing „Niemcy dzisiaj”

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej wspólnie z Ośrodkiem Studiów Wschodnich im. Marka Karpia zorganizowała 16 września 2013 r. w Warszawie briefing dla dziennikarzy dotyczący krajobrazu politycznego Niemiec przed wyborami do Bundestagu.

Briefing dla polskich dziennikarzy w centrum konferencyjnym FWPŃ. Zaproszeni eksperci Ośrodka Studiów Wschodnich. Od lewej Marta Zawilska-Florczuk, Anna Kwiatkowska-Drożdż, Konrad Popławski, dr Olaf Osica.

Spotkanie informacyjne dla polskich dziennikarzy z pogranicza miało na celu prezentację kontekstu społeczno-politycznego oraz gospodarczego

przed wyborami do Bundestagu, a w szczególności zapoznanie dziennikarzy z problematyką aktualnej kampanii wyborczej w Niemczech, aby

przygotować ich do relacjonowania przebiegu wyborów, z uwzględnieniem wszystkich istotnych tematów.

Spotkanie miało formę dyskusji, którą poprzedziło wprowadzenie ekspertów OSW (dr. Olafa Osicy, Marty Zawilskiej-Florczyk, Konrada Popławskiego, Anny Kwiatkowskiej-Drożdż i Justyny Gotkowskiej) do kluczowych tematów dotyczących niemieckiego krajobrazu przedwyborczego.

Spotkanie pozwoliło na przedstawienie sytuacji poszczególnych ugrupowań i ich stosunku do głównych tematów kampanii, takich jak siła eksportu i wpływ kryzysu euro na pozycję Niemiec w UE oraz oblicze transformacji energetycznej i jej konsekwencje. W bloku spraw dotyczących polityki zagranicznej i bezpieczeństwa omówiono zmiany w tej polityce, w tym politykę Niemiec wobec Rosji i „mocarstw wschodzących”, wobec operacji wojskowych oraz kierunku dalszego rozwoju Bundeswehry. Omówiono także możliwe koalicje wyborcze.

FWPN wpisała się dzięki temu spotkaniu w cykl wrześniowych briefingów przed wyborami w Niemczech.

Napoleona Bonapartego starła się z koalicją Austrii, Prus, Rosji i Szwecji. W bitwie wzięło udział ponad pół miliona żołnierzy. Zginęło sto tysięcy. [...] U boku Napoleona walczyli Polacy. Książę Józef Poniatowski przypłacił to życiem, próbując przepłynąć w pław wezbraną rzekę Elsterę”.

Po śmierci księcia Poniatowskiego podczas „bitwy narodów” powstała legenda, jednak, jak mówi dr Andrzej Nieuważny, wszystkiego o tamtym wydarzeniu już się nie dowiemy. „Niewielu wspomina dziś, że mógł on paść ofiarą francuskiej kuli. To był październik, popołudnie, więc możliwe, że w półmroku jakiś przestraszony francuski żołnierz zobaczył grupę jeźdźców, przestraszył się i strzelił – pisze dr Nieuważny. – Szybko pojawiły się też gadzety, jak byśmy to dziś nazwali: grafiki, talerze upamiętniające śmierć Poniatowskiego, ale i rozpacz jego żony i dziecięcia. Tymczasem Poniatowski miał już po pięćdziesiątce i dwóch nieślubnych synów, ale ożenić się nie zdołał... Z drugiej strony, na legendę zasłużył: walczył dzielnie, a zginął, starając się ratować swoje wojska”.

Na dwusetną rocznicę bitwy przygotowano wiele wydarzeń i uroczystości, jednak pamięć

o Lipsku w Niemczech zasadniczo różni się od pamięci polskiej. Joachim Trenkner podsumował: „Jak bardzo spojrzenie niemieckie różni się nadal od spojrzenia polskiego, dowodzą choćby tytuły książek, które ukazały się ostatnio w Niemczech: »Bitwa narodów pod Lipskiem – walka Europy z Napoleonem« Hansa-Ulricha Thamera czy »Walka o wolność – wojny wyzwolenicze przeciw Napoleonowi w Niemczech« Arnulfa Krausego”. Motto tegorocznych obchodów brzmi jednak: „Lipsk 1813–1913–2013 – europejska historia” i akcentowana jest idea pojednania. „Nie tylko wobec Francuzów, ale także ich ówczesnych sojuszników – Polaków” – podkreślił Trenkner.

Koordinacja: Tomasz Markiewicz

Młoda Redakcja

stron internetowych FWPN

W 2013 r. Fundacja wybrała uczestników drugiej edycji programu Młoda Redakcja. Program skierowany jest do studentów głównie dziennikarstwa, ale i kierunków pokrewnych: komunikacji społecznej, PR, nowych mediów itp. Uczestnicy programu odwiedzają projekty wspierane i inicjowane przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej i tworzą z nich relacje. Wybrane teksty, fotorelacje i materiały multimedialne, opinie oraz wywiady są publikowane na stronie internetowej Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

W ramach stażu uczestnicy odwiedzili do tej pory warszawskie redakcje polskich i niemieckich mediów, mieli szansę poznać osoby ze środowisk opiniotwórczych, spotkać się

z korespondentami niemieckimi w Polsce i z przedstawicielami instytucji partnerskich Fundacji. Podczas wizyty w magazynie miejskim „Aktivist” młodzi redaktorzy spotkali się ze swoimi bardziej doświadczonymi kolegami, którzy opowiedzieli o początkach pracy w mediach. Specyfikę pracy dziennikarza za granicą przedstawili: korespondent niemieckiej telewizji ARD w Warszawie Adrian Ulrich oraz były korespondent dziennika „Rzeczpospolita” w Berlinie Piotr Jendroszczyk. Swoje drzwi przed młodymi redaktorami otworzył też dział prasowy Ambasady Niemiec w Warszawie.

Podobnie jak w ubiegłym roku częścią programu były warsztaty prowadzone przez zawodowych dziennikarzy. Dzięki

Uczestnicy drugiej edycji programu FWPN Młoda Redakcja. Od lewej: Alicja Hubala, Magdalena Grynczel, Martyna Słowik, Agnieszka Kaniewska, Maja Rup, Karina Leśniewska, Anna Stańczak, Dariusz Dłużeń

nim młodzi redaktorzy doskonalą warsztat i mogą się sprawdzić w typowo dziennikarskich wyzwaniach, takich jak fotografia prasowa, przeprowadzanie wywiadów czy pisanie relacji i newsów.

Na zakończenie programu redaktorzy zostają zaproszeni do udziału w Polsko-Niemieckich Dniach Mediów i do bieżącego relacjonowania tego wydarzenia w internecie.

Młodą Redakcję w edycji 2013/2014 tworzą:

Dariusz Dłużeń (Rzeszów)
Magdalena Grynczel (Białystok)
Alicja Hubala (Wrocław)

Agnieszka Kaniewska (Warszawa)
Karina Leśniewska (Łódź)
Maja Rup (Poznań)
Martyna Słowik (Kraków)
Anna Stańczak (Warszawa)

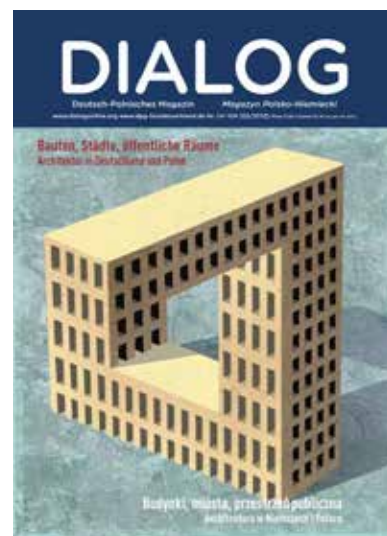
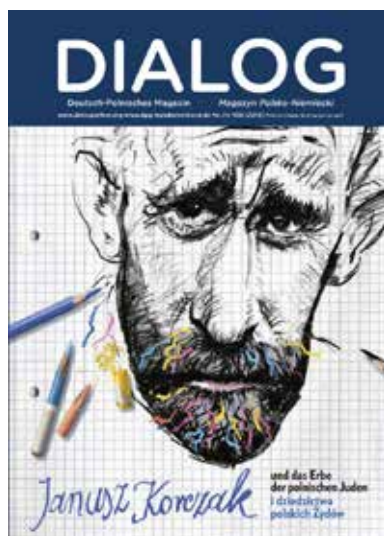
Relacje i materiały uczestników programu Młoda Redakcja są na bieżąco publikowane na stronie: <http://fwpn.org.pl/mloda-redakcja/mloda-redakcja-2014/>.

Relacje uczestników programu z Dni Mediów są dostępne na stronie: www.dnimedia.org/c269,relacje.html.

Koordinacja: Małgorzata Gmiter,
 Magdalena Przedmojska ●

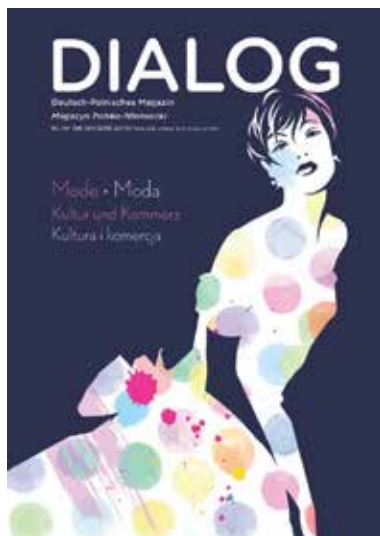
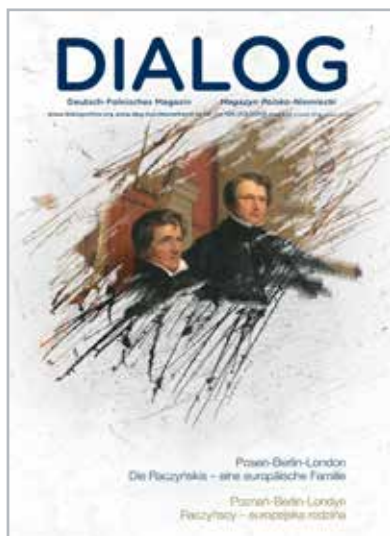
Magazyn Polsko-Niemiecki „Dialog”

Od 1994 r. FWPN dofinansowuje Magazyn Polsko-Niemiecki „Dialog” wydawany przez Federalny Związek Towarzystw Niemiecko-Polskich z siedzibą w Berlinie. Czasopismo „Dialog” zostało powołane do życia już w 1987 r. Od lat „Dialog” reprezentuje wysoki poziom edytorski, translatorski i merytoryczny, jest już właściwie stałą platformą polsko-niemieckiego porozumienia, na której spotykają się Polacy i Niemcy, zarówno przedstawiciele szeroko pojętych elit politycznych i kulturalnych, jak i członkowie różnych stowarzyszeń i pomysłodawcy oddolnych inicjatyw tworzący na co dzień sieć polsko-niemieckich partnerstw. Od 1996 r.

ukazuje się on po polsku i po niemiecku w Berlinie i w Gdańsku w nakładzie 7000 egzemplarzy. „Dialog” dostarcza informacji i analiz na temat kluczowych zagadnień w stosunkach polsko-niemieckich oraz integracji europejskiej. Na łamach pisma ukazują się artykuły czołowych publicystów z obu krajów oraz wywiady ze znanymi politykami i ludźmi kultury. Redaktorem naczelnym magazynu jest Basil Kerski, natomiast redakcją w Gdańsku kieruje historyk Wojciech Duda.

Większość nakładu czasopisma rozchodzi się w prenumeracie, można je także nabyć w Polsce w sieci salonów księgarsko-prasowych Empik, a w Niemczech w wybranych punktach sprzedaży prasy w dużych miastach.

- esej Wiktora Jerofiejewa o demokracji po rosyjsku;
- historia złożona: Fryderyk II Wielki a Polska;
- europejska rodzina: ród Raczyńskich;
- moda i polityka: linie podziału naszej cywilizacji, berliński i warszawski styl, historia polskiej mody.

Ważne miejsce w magazynie zajęły rozmowy z pisarką Joanną Olczak-Ronikier, autorką biografii Janusza Korczaka, z Adamem Michnikiem o Bronisławie Geremku, z historykiem Michaeliem S. Cullenem o Atanazym Raczyńskim, z politologiem Janem-Wernerem Müllerem o przyszłości liberalnej demokracji.

Koordinacja: Tomasz Markiewicz ●

- W 2013 r. ukazały się cztery numery czasopisma. Poruszono w nich m.in. następujące tematy i zagadnienia:
- dziedzictwo polskich Żydów, portret Janusza Korczaka, społeczne inicjatywy opieki nad dziedzictwem kultury żydowskiej w Polsce;
  - europejskie dziedzictwo Jagiellonów;
  - nowe sąsiedztwo, ruch bezwizowy między Obwodem Kaliningradzkim a polskimi regionami przygranicznymi;
  - biografia Bronisława Geremka;
  - nowoczesna architektura w Polsce;
  - nowe ikony niemieckiej architektury;

Lista czasopism i publikacji książkowych dofinansowanych przez FWPN i wydanych w 2013 r. znajduje się w osobnym pliku pdf na stronie www.fwbn.org.pl w zakładce „Publikacje > Sprawozdania”.

Warsztaty dla dziennikarzy śledczych z Ukrainy

Już po raz drugi FWPN i Fundacja Reporterów zorganizowały warsztaty dla dziennikarzy śledczych z Ukrainy. Podczas dwudniowych warsztatów w Berlinie i Hamburgu goście z Ukrainy spotkali się z wybitnymi reporterami śledczymi z Niemiec. Ich rozmówcami byli m.in. Oliver Schröm, szef redakcji śledczej tygodnika „Der Stern”, i Sven Röbel, reporter śledczy tygodnika „Der Spiegel”, a także Frederik Obermeier z „Süddeutsche Zeitung”. Dziennikarze odwiedzili redakcję „Hamburger Abendblatt” oraz poznali pracę niemieckiej organizacji zrzeszającej dziennikarzy śledczych „Netzwerk Recherche”. W Warszawie dziennikarze ukraińscy spotkali się z grafikami, wydawcami i reporterami z Polski, którzy podzielili się swoją wiedzą o tym, jak w sposób jasny i nowoczesny przekazywać efekty swojej pracy czytelnikom.

Koordinacja: Joanna Czudec ●

Dziennikarze z Ukrainy w Hamburgu

Spotkanie w stołecznej redakcji tygodnika „Der Spiegel” w Berlinie

„Kultura Liberalna” i FWPN razem o Europie

Projekt składa się z sześciu edycji tygodnika internetowego kulturaliberalna.pl w języku polskim i niemieckim. Tematyka numerów za

każdym razem dotyczy istotnych kwestii społecznych, politycznych i kulturalnych w Polsce i Niemczech, ale jednocześnie mających duże znaczenie na poziomie europejskim. Zgodnie z tym założeniem przygotowano materiały na temat migracji, tożsamości europejskiej, integracji i solidarności, procesu starzenia się społeczeństw, nieekonomicznych korzeni Unii Europejskiej (kulturowych, edukacyjnych itp.), problemów młodego pokolenia, takich jak brak szans na zatrudnienie, zagrożenia, protesty młodych.

Materiały, które ukazały się w roku 2013:

- <http://kulturaliberalna.pl/2012/10/30/krastev-prestowitz-wigura-hohler-czy-niemcy-powinny-poswiecic-sie-dla-unii-europejskiej/>
- <http://kulturaliberalna.pl/2012/12/18/peter-sloterdijk-europa-to-klub-upokorzonych-imperioiw/>
- <http://kulturaliberalna.pl/2013/03/05/streeck-sennett-saryusz-wolski-pawlowski-sen-o-panstwie-opiekunczym/>
- <http://kulturaliberalna.pl/2013/05/28/kemfert-jakobik-wisniewski-patocka-wolnosc-klimat-elektrycznosc/>
- <http://kulturaliberalna.pl/2013/08/13/kelek-sassen-kubin-pap-dyskryminowani-niechciani-niewidzialni-obcy-w-europie-xxi-wieku/>,

Szesty odcinek ukazał się w roku 2014.

Jest dostępny pod adresem <http://kulturaliberalna.pl/2014/06/24/sie-boi-romow/>

Koordinacja: Monika Różalska,
Magdalena Przedmojska ●

W dziedzinie Media
FWPN wsparła w 2013
roku 29 projektów w łącznej
kwocie 1 625 764 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych
w 2013 roku przez FWPN jest dostępna
w internecie na naszej stronie
www.fwpn.org.pl

Edukacja

Stypendia GFPS 44

„Wolne Lektury” – polsko-niemiecka biblioteczka literatury 46

Multimedialna prezentacja „Powrót miasta” 47

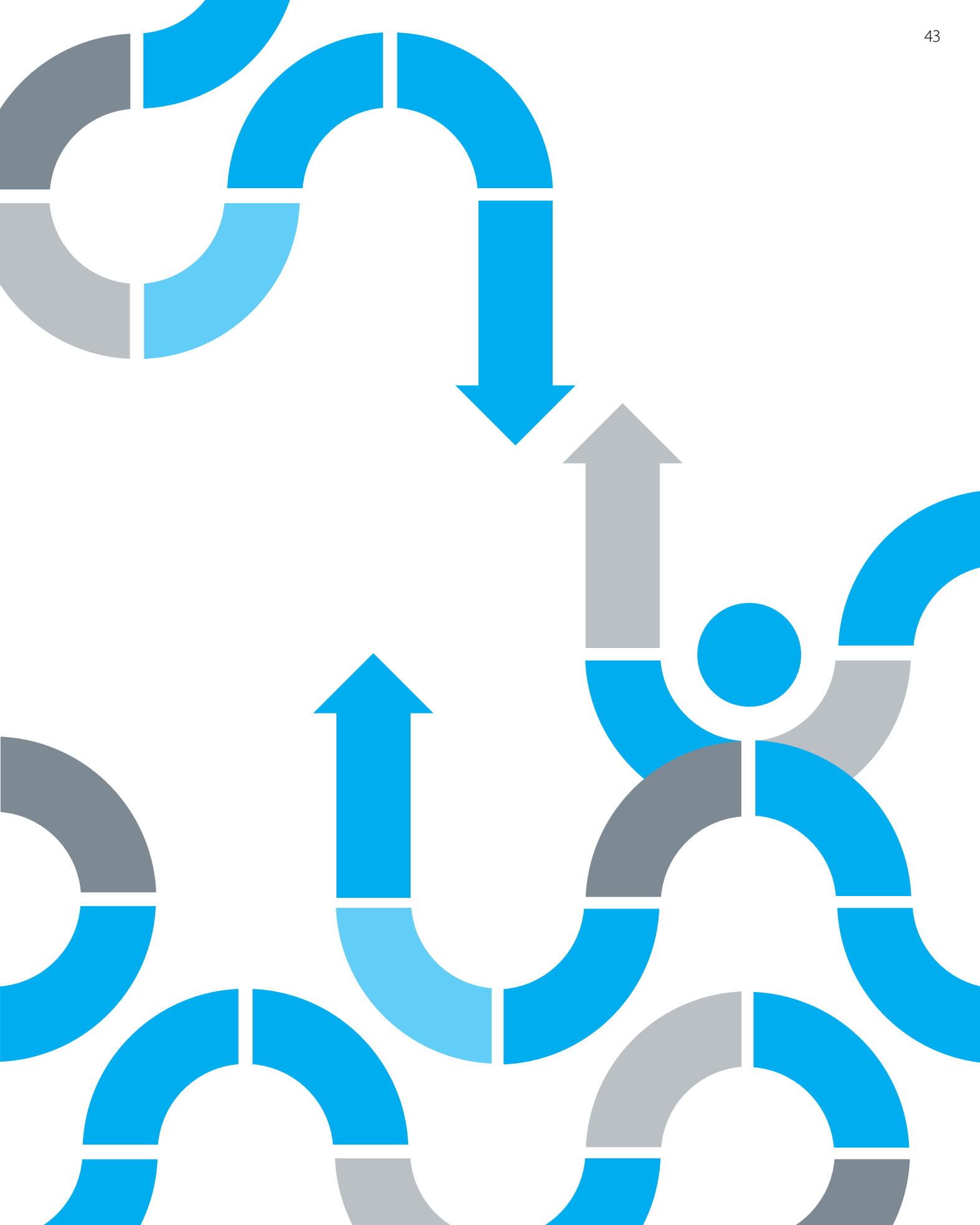
„Niemcy przed wyborami” audycje w Programie I Polskiego Radia 49

„Noc w galerii” po angielsku 50

Praktyki studenckie FWPN 51

Seminarium „Tridem 2013” 52

Stypendia GFPS

W każdym semestrze roku akademickiego organizacje partnerskie GFPS-Polska i GFPS e.V. przyznają wspólnie z FWPN po piętnaście stypendiów dla polskich i niemieckich studentów. Przyjeżdżający do Polski niemieccy studenci mają możliwość pogłębienia znajomości języka polskiego na intensywnych kursach. Przez cały czas pobytu za granicą stypendyści objęci są opieką i pomocą grup lokalnych GFPS. W program stypendialny wpisane jest także uczestnictwo w międzynarodowych seminariach.

Dzięki decyzji GFPS i FWPN o rozszerzeniu programu stypendialnego na rzecz współpracy ze wschodnimi partnerami od roku 2014 w każdym semestrze zarówno do Polski, jak

i do Niemiec przyjedzie po dwóch stypendystów z Białorusi.

Projekty dla stypendystów

Na początku każdego semestru przygotowane zostały seminaria Dni Miast, które miały zapoznać stypendystów z polsko-niemieckim środowiskiem studenckim, a także zintegrować z członkami stowarzyszeń rodziny GFPS. Kolejnym elementem programu były organizowane w Warszawie spotkanie kulturalne (maj 2013) oraz międzynarodowe warsztaty i szkolenia (wrzesień 2013). Pod koniec pięciomiesięcznego pobytu za granicą wszyscy stypendyści spotykali się na czteronarodowym seminarium Forum w czeskim Pilźnie, w ramach którego przedstawili efekty

Spotkanie kulturalne
stypendystów GFPS
w maju 2013 r.
w Warszawie

Seminarium
Forum w Pilźnie,
lipiec 2013 r.

swej pracy nad projektami naukowymi i podzielili się doświadczeniami z zakończonego semestru.

Nagroda Cusanusa

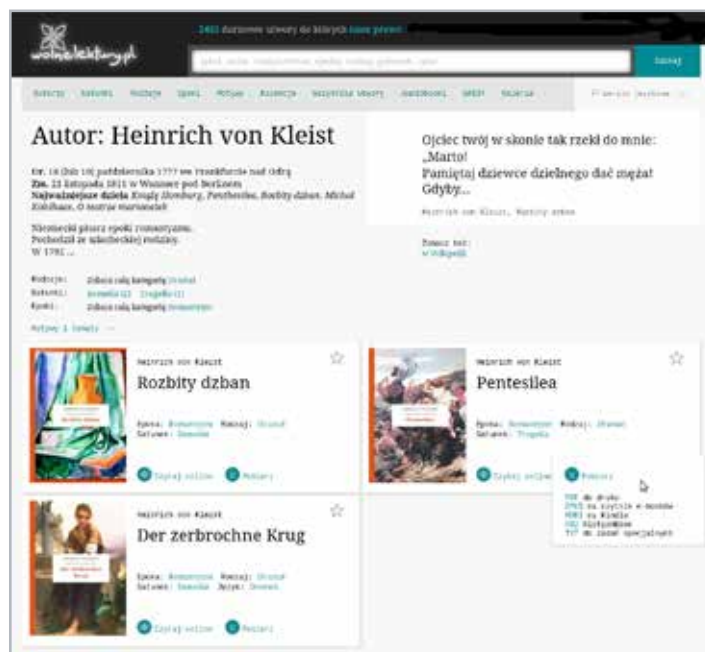
W uznaniu zasług założyciela GFPS Georga Zieglera oraz bieżącej działalności rodziny stowarzyszeń GFPS, w październiku 2013 r. przyznana

została Georgowi Zieglerowi prestiżowa nagroda Fundacji Cusanusa. To szczególne wyróżnienie jest wyrazem uznania, że aktywność podejmowana przez GFPS dzięki wsparciu FWPN zachowuje głęboki sens i społeczną aktualność.

Koordinacja: Anna Cieszewska,
Aneta Jędrzejczak ●

„Wolne Lektury” – polsko-niemiecka biblioteczka literatury

„Wolne Lektury” to biblioteka cyfrowa udostępniająca bezpłatnie lektury szkolne i dzieła klasyki literatury polskiej i światowej w otwartym internecie z domeny publicznej. W 2013 r. Fundacja Nowoczesna Polska, dzięki dotacji FWPN, rozszerzyła bibliotekę cyfrową „Wolne Lektury” o dzieła literatury niemieckiej w postaci kolekcji „Goethe, Kleist i inni”. Znalazło się w niej ponad dwadzieścia utworów takich autorów jak: Johann Wolfgang Goethe, Friedrich Hebbel, Heinrich Heine, Heinrich Kleist, Reiner Maria Rilke, Friedrich Schiller, a także polscy autorzy: Jan Kochanowski, Adam Mickiewicz, Stanisław Przybyszewski. Serwis „Wolne Lektury” pozwala na jednoczesne czytanie tekstu w języku oryginału i tłumaczenia. Poprzez udostępnienie wydań dwujęzycznych treści mogą być wykorzystywane

zarówno przez czytelników polskich, jak i niemieckich. Projekt przyczynia się do popularyzacji literatury niemieckiej w Polsce oraz do upowszechnienia nauki języka niemieckiego. Z internetowej biblioteki „Wolne Lektury” korzysta rocznie ok. 2,5 mln użytkowników, w tym w 2013 r. – 23 518 z Niemiec. Kolekcja „Goethe, Kleist i inni” ma zostać rozszerzona o kolejnych autorów polskich i niemieckich. Książki są dostępne na stronie: www.wolnelektury.pl.

Koordinacja: Iwona Fus, Tomasz Markiewicz

Multimedialna prezentacja FWPN „Powrót miasta”

Plakat z instrukcją do prezentacji

Podczas Nocy Muzeów w sobotę 18 maja 2013 r. FWPN i Fundacja Polskiego Państwa Podziemnego (FPPP), gospodarze historycznego kompleksu budynków dawnej PAST-y przy ul. Zielnej 37 i 39 (przedwojennej polsko-szwedzkiej Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej), zaprosiły mieszkańców stolicy do Centrum Edukacji Historycznej FPPP na prezentację

wystawy FWPN „Powrót miasta. Zielna 37 i okolice – wczoraj, dziś, jutro” autorstwa Tomasza Markiewicza. Wystawa opowiada po polsku, niemiecku i angielsku dzieje Grzybowia i okolic ulicy Zielnej w ostatnich stu pięćdziesięciu latach. Organizatorzy przygotowali także multimedialną niespodziankę – pierwszy raz w Warszawie zaprezentowana została

wirtualna technologia Augmented Reality (Rzeczywistość Rozszerzona). Warto było zatem mieć ze sobą smartfon albo tablet. Prezentacja multimedialna została przygotowana przez firmę O.H. Multimedia przy współpracy z firmą Ericsson Polska. Szwedzka firma Ericsson w latach 1904–1939 była pierwszym właścicielem kompleksu budynków PAST-y.

Według oceny FPPP frekwencja w Noc Muzeów wyniosła ok. 2500 osób. Z analizy informatyków wynika, że materiały multimedialne z wystawy zostały obejrzone za pośrednictwem smartfonów i innych urządzeń mobilnych 522 razy, czyli mniej więcej co piąty zwiedzający wykazał zainteresowanie nową technologią użytą dla ożywienia wystawy o ulicach Zielnej i Próżnej.

Natomiast we wtorek 20 sierpnia 2013 r. z okazji 69. rocznicy zdobycia gmachu PAST-y przy ul. Zielnej 37 i 39 został zainaugurowany przez FWPŃ pierwszy w Warszawie multimedialny spacer po Grzybowie. Prezentacja multimedialna „Powrót miasta” opowiada nie tylko o heroicznej walce powstańców warszawskich, ale przybliży również historię Grzybowa od początku XIX wieku do dziś: opisuje m.in. dawną wielokulturową Warszawę, użycie telefonu w dziewiętnastowiecznym

Wystawa „Powrót miasta”. Zwiedzający mogli za pośrednictwem tabletów i smartfonów oglądać wystawę rozszerzoną o „zawieszoną” na planszach materiały filmowe

mieście, szybki rozwój metropolii, życie w getcie podczas II wojny światowej, a także powojenną odbudowę budynków i dzisiejsze inwestycje.

Wirtualny spacer w technologii Augmented Reality jest dostępny dla posiadaczy urządzeń mobilnych (smartfon, tablet, iPod) z dostępem do internetu i z aplikacjami android, iOS. Aby wziąć udział w wirtualnym spacerze, wystarczy wejść na stronę <https://m.layar.com/open/spacer/>. Wirtualny spacer dostępny jest bezpłatnie przez całą dobę na Grzybowie. „Stacje” spaceru są „zawieszane” na placu Grzybowski, przy ulicach Bagno, Zielnej i Próżnej.

Koordynacja: Tomasz Markiewicz

„Niemcy przed wyborami”

– cykl audycji w Programie I Polskiego Radia

Przed wyborami do Bundestagu Program I Polskiego Radia wyemitował cykl audycji na temat współczesnych Niemiec. Inicjatorami projektu byli Ośrodek Studiów Wschodnich, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej i Polskie Radio.

Emisja nastąpiła w magazynie „Świat”. Audycje poświęcone były następującym zagadnieniom:

24 sierpnia – „Dlaczego Niemcy są potęgą” (Kamil Frymark, ekspert OSW)

31 sierpnia – „Energetyka przyszłości – główny temat kampanii wyborczej” (Rafał Bajczuk, ekspert OSW)

7 września – „Niemcy kraj imigrantów – kryzys multi-kulti” (Marta Zawilska-Florczuk, ekspert OSW)

14 września – „Niemcy – kraj pacyfistów z silną armią” (Justyna Gotkowska, ekspert OSW)

21 września – „Wybory a polityka zagraniczna – Polska, Rosja, Chiny” (Cornelius Ochmann, dyrektor FWPN).

„Noc w galerii” po angielsku

Projekt „Noc w galerii” to wyprodukowany przez FWPN film przygodowo-historyczny opowiadający o relacjach polsko-niemieckich, o których młodzież zdążyła się już dowiedzieć na lekcjach historii. Film, którego pomysłodawcą była FWPN, przedstawia nowe spojrzenie na sąsiedztwo polsko-niemieckie. Podobnie jak prezentowana w 2011 r. w Berlinie wystawa „Obok. Polska-Niemcy. 1000 lat historii w sztuce”, która stanowiła inspirację dla projektu, film odchodzi od dotychczasowej polsko-niemieckiej narracji historycznej i podejmuje próbę dekonstrukcji mitów. Dzięki pomocy filmu i pakietu edukacyjnego FWPN dotarła do gimnazjów z gotową ofertą edukacyjną.

W roku 2013 film został przetłumaczony na język angielski i przedstawiony ministerstwom, wybranym instytucjom edukacyjnym oraz szkołom w Wielkiej Brytanii jako modelowy projekt historyczny podejmujący temat

trudnego sąsiedztwa. Angielska wersja filmu dostępna jest na stronie <http://fwpn.org.pl/noc-w-galerii> w zakładce „Night in the Gallery”. Fundacja udostępnia film również na pokazy w szkołach oraz w instytucjach kultury i w placówkach edukacyjnych. Jeśli chcą Państwo pokazać go w swojej instytucji, zapraszamy do kontaktu: magdalena.przedmojska@fwpn.org.pl, tel. (22) 338 62 73.

Koordinacja: Monika Różalska,
Magdalena Przedmojska ●

Praktyki studenckie

FWPN

Od 2011 r. FWPN oferuje niemieckim studentom możliwość odbycia praktyki w biurze Fundacji w Warszawie. Celem programu jest zdobycie pierwszych doświadczeń zawodowych, bliższe poznanie działalności Fundacji oraz pogłębienie umiejętności językowych, dlatego integralnym elementem praktyki jest udział w intensywnym kursie języka polskiego.

W roku 2013 Fundacja wsparła czworo studentów z Niemiec. W programie wzięli udział: Daniel Chrapkiewicz, Isabella Feld, Robert Singer i Julika Trümper. W ramach praktyki mogli zapoznać się z różnymi formami współpracy między Polską a Niemcami i poznać kulisy dotowania projektów. Zakres praktyki obejmował opracowywanie wniosków o dotację, kontakt z wnioskodawcami, tłumaczenia i działania kontrolne. Aby umożliwić stypendystom jak najszerszy wgląd w całokształt działań Fundacji, w program wpisana jest możliwość

wizytowania wspieranych przez FWPN projektów. Daniel Chrapkiewicz uczestniczył zarówno w pracach zespołu przygotowującego Polsko-Niemieckie Dni Mediów we Wrocławiu, jak i w działaniach projektowych bezpośrednio we Wrocławiu. Julika Trümper brała udział w posiedzeniu komisji stypendialnej stowarzyszeń GFPS dokonującej wyboru stypendystów.

Wszyscy uczestnicy programu podkreślali wartość kursu języka polskiego, który dzięki formule intensywnych i dostosowanych do konkretnych potrzeb zajęć indywidualnych umożliwił szybkie postępy w nauce. Julika Trümper przystąpiła do egzaminu przed Państwową Komisją Poświadczenia Znajomości Języka Polskiego i zdobyła certyfikat na poziomie B2.

Seminarium „Tridem 2013”

Dzięki wsparciu FWPN na przełomie września i października 2013 r. stowarzyszenia GFPS Polska i GFPS e.V. zorganizowały dziesięciodniowe polsko-niemiecko-białoruskie seminarium „Tridem 2013” pt. „Podstawy społecznej gospodarki rynkowej oraz zaangażowania obywatelskiego w politykę i kulturę Niemiec, Polski i Białorusi”. Projekt stanowił kontynuację zainicjowanego rok wcześniej Tandemu Polsko-Białoruskiego. Tematem seminarium, w którym wzięło udział piętnastu młodych ludzi ze wszystkich trzech krajów, były podstawy społecznej gospodarki rynkowej i zaangażowania obywatelskiego w politykę i kulturę. Uczestnicy

Przed spotkaniem w Niemieckiej Izbie Przemysłowo-Handlowej (Deutscher Industrie- und Handelskammertag, DIHK)

programu w ramach wizyt w Berlinie i Frankfurt nad Odrą brali udział w licznych seminariach i spotkaniach przygotowanych przez lokalne instytucje pozarządowe aktywnie działające w obszarze gospodarki, kultury i polityki. Projekt jest przykładem wykorzystania doświadczeń polsko-niemieckich na rzecz współpracy ze wschodnimi partnerami.

Koordinacja: Anna Cieszewska,
Aneta Jędrzejczak ●

Uczestnicy seminarium podczas spotkania w Federalnym Stowarzyszeniu Pracodawców (BDA-Bundesverband der Arbeitgeberverbände)

Spotkanie w Ministerstwie ds. Gospodarki i Spraw Europejskich Landu Brandenburgia (Ministerium für Wirtschaft und Europaangelegenheiten des Landes Brandenburg)

**FWPN wsparła
w 2013 roku 127
projektów edukacyjnych
w łącznej kwocie 3 357 838 zł.**

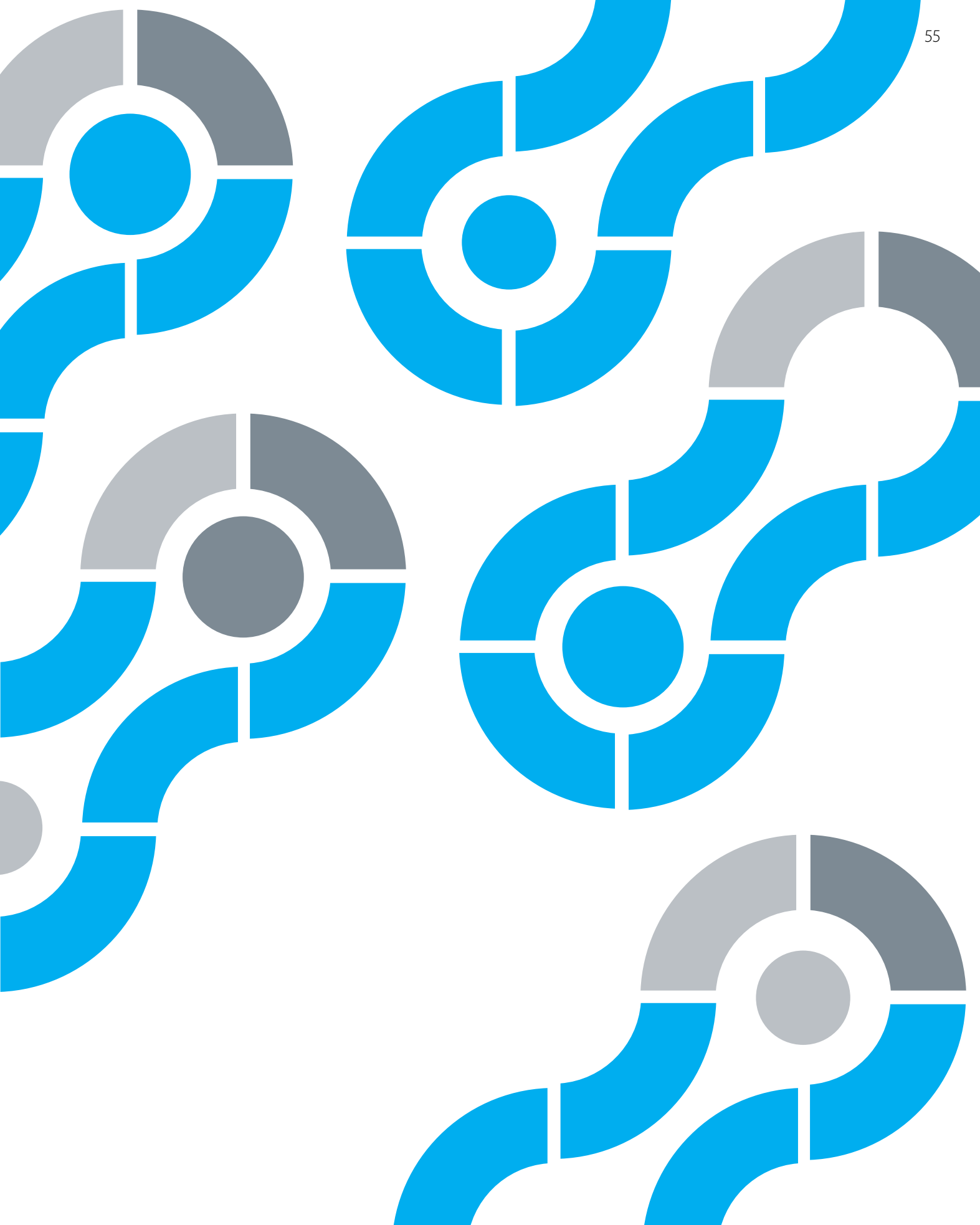
Pełna lista projektów dofinansowanych w 2013 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Nauka

Stypendium im. Albrechta Lemppa 56

Utworzenie Centrum Studiów
Polonoznawczych im. A. Brücknera 58

Stypendium im. Albrechta Lemppa

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Instytut Książki oraz Literarisches Colloquium Berlin wybrały w czerwcu 2013 r. pierwszych laureatów Stypendium im. Albrechta Lemppa.

Zostali nimi:

Justyna Bargielska (ur. 1977) – poetka i pisarka. Wydała cztery tomy poetyckie, które z miejsca uczyniły ją jedną z najciekawszych poetek młodego pokolenia, oraz dwa tomy prozy („Obsolutki”, „Małe lisy”). Podczas stypendium w Literarisches Colloquium Berlin pracowała nad nową powieścią.

Armin Senser (ur. 1964) – uważany za jednego z najoryginalniejszych poetów języka niemieckiego. Mieszka od wielu lat w Berlinie. Wydał cztery książki poetyckie w Carl Hanser Verlag. „Wielkie przebudzenie” ukazało się także po polsku. W Krakowie pracował nad nowym tomem poezji. Jest laureatem licznych stypendiów twórczych (m.in. Ledig House/New York) i wyróżnień.

Albrecht Lempp (1953–2012) był wybitnym popularyzatorem literatury polskiej w Niemczech i jej tłumaczem. Przez wiele lat pełnił funkcję dyrektora Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Zmarł nagle w Warszawie w listopadzie 2012 roku

Stypendium im. Albrechta Lemppa przeznaczone jest dla pisarzy z Polski i z Niemiec oraz dla niemieckich tłumaczy literatury polskiej i polskich tłumaczy literatury niemieckojęzycznej. Jego celem jest doskonalenie sztuki przekładu i pisanie w duchu standardów literackich i translatorskich bliskich Albrechtowi Lemppowi oraz upamiętnienie jego wkładu do polsko-niemieckiej wymiany literackiej. Na program stypendialny składają się rokrocznie dwa jednomiesięczne pobyty w kraju sąsiada: w Literarisches Colloquium Berlin i w Krakowie.

Z Polski i z Niemiec nadeszło aż pięćdziesiąt zgłoszeń od pisarzy i tłumaczy literatury.

W skład jury weszli przedstawiciele fundatorów: Elżbieta Kalinowska – wicedyrektor Instytutu Książki, Joanna Czudec – kierownik biura Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej w Berlinie, Jürgen Jacob Becker – dyrektor Deutscher Übersetzerfonds i wicedyrektor Literarisches Colloquium Berlin. Honorowym członkiem jury była pani Elżbieta Lempp.

Koordinacja: Joanna Czudec ●

Utworzenie Centrum Studiów Polonoznawczych im. A. Brücknera

21 października 2013 r. w Jenie zostało uroczysto otwarte Centrum Studiów Polonoznawczych im. Aleksandra Brücknera. Dzięki nowoczesnie rozumianym założeniom badawczym w zakresie nauk regionalnych, obejmującym zarówno historyczne, jak i współczesne formacje polskiej państwowości, społeczeństwa, języka i kultury, Centrum stanowi nowy kluczowy element mający na celu pogłębianie kompetencji polonoznawczych w Niemczech. Dwie fundacyjne profesury na uniwersytetach w Halle-Wittenberdze i w Jenie, w powiązaniu z partnerami niemieckimi, polskimi i międzynarodowymi, łączą perspektywiczne badania interdyscyplinarne z nowoczesną ofertą edukacyjną. W semestrze

zimowym 2013/2014 pierwsi studenci rozpoczęli naukę na jedynych w Niemczech studiach magisterskich noszących nazwę „Interdyscyplinarne studia polonoznawcze”, które przekazują absolwentom różnych kierunków studiów licencyjnych wiedzę z zakresu języka i kultury i przewidują pobyt w Polsce oraz praktyki związane z działalnością zawodową. W ten sposób przygotowują się będzie przyszłych ekspertów z różnych dziedzin zajmujących się profesjonalnie Polską i kooperacją z polskimi partnerami. Ponadto, dzięki ofercie imprez naukowych i kulturalnych, Centrum wpłynie na zwiększenie zainteresowania Polską wśród szerszych kręgów opinii publicznej.

Rektorzy uniwersytetów w Halle i w Jenie Klaus Dicke i Udo Sträter, przedstawiciele organizacji, które wsparły CSP, oraz ambasador Marek Margański podczas ceremonii otwarcia Centrum Studiów Polonoznawczych;
Foto: Jürgen Scheere/FSU

Centrum im. Aleksandra Brücknera jest prowadzone wspólnie przez Uniwersytet Marcina Lutra w Halle-Wittenberdze i Uniwersytet Fryderyka Schillera w Jenie w obu lokalizacjach. Oprócz FWPN, która wspiera Centrum dotacją w wysokości 150 000 euro przez okres trzech lat z możliwością przedłużenia o dwa kolejne lata, sponsorami są Polsko-Niemiecka Fundacja na rzecz Nauki oraz Niemiecka Centrala Wymiany Akademickiej. Rozpoczęcie działalności naukowej poprzedziła procedura konkursowa. Spośród dziesięciu finalistów w 2012 r. wybrano projekt kooperacyjny uniwersytetów w Jenie i Halle-Wittenberdze. „List intencyjny” przekazany został także jeszcze w 2012 roku. Podpisanie umowy przez obu rektorów, prof. dr. Klausa Dickego i prof. dr. Udo Strättera, oraz ówczesną dyrektorkę FWPN Mał-

gorzatę Ławrowską nastąpiło w marcu 2013 r. Nazwa Centrum upamiętnia wybitnego polskiego historyka i sławistę, Aleksandra Brücknera (1856–1939), który nauczał w Niemczech na początku XX wieku i znacznie przyczynił się do uznania sławistyki jako samodzielnej dyscypliny badawczej.

Koordinacja: Karoline Gil ●

**FWPN wsparła
w 2013 roku 53 projekty
naukowe w łącznej kwocie
1 331 248 zł.**

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2013 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Kultura

Literackie czasopismo internetowe „Radar” 62

Magazyn „delit.” – dodatek o literaturze niemieckojęzycznej 63

„Kroki/Schritte” – niemieckojęzyczna literatura współczesna w Polsce 64

„Clinamen” – katalog do wystawy Izy Tarasewicz 66

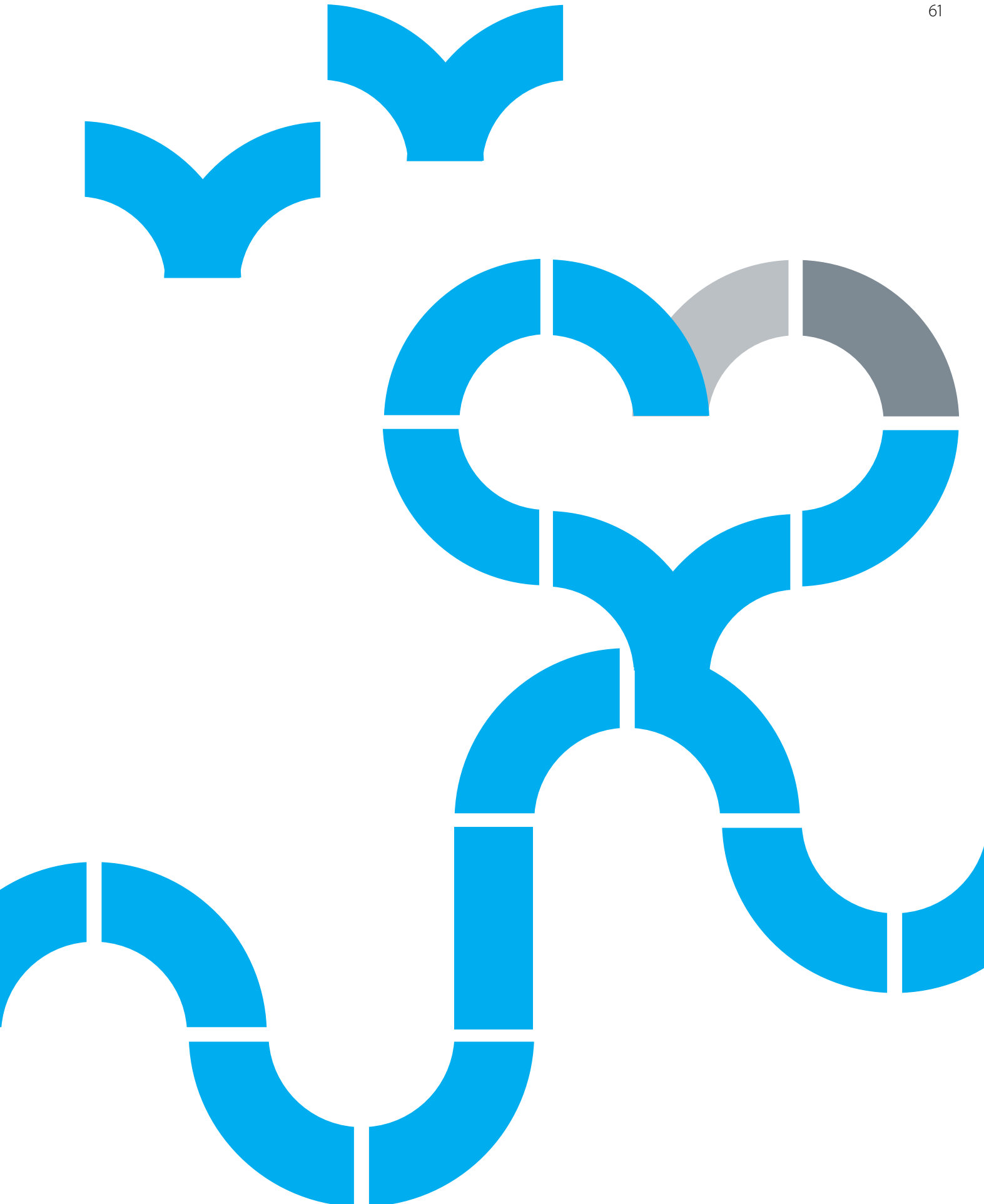
Pobyt rezydencyjny polskiego artysty w Künstlerhaus Bethanien w Berlinie 67

„tranzyt. kilometr 2013”. Literatura z Polski, Ukrainy i Białorusi” 68

Festiwal Illustrative Berlin 13 – Fokus: Polska Ilustracja 70

Konferencja „Sztuka i edukacja kulturalna w Trójkącie Weimarskim” 71

Forum Dialogu Kultur. Stypendia Twórcze FWPN i Willi Decjusza w Krakowie 74

Literackie czasopismo internetowe „Radar”

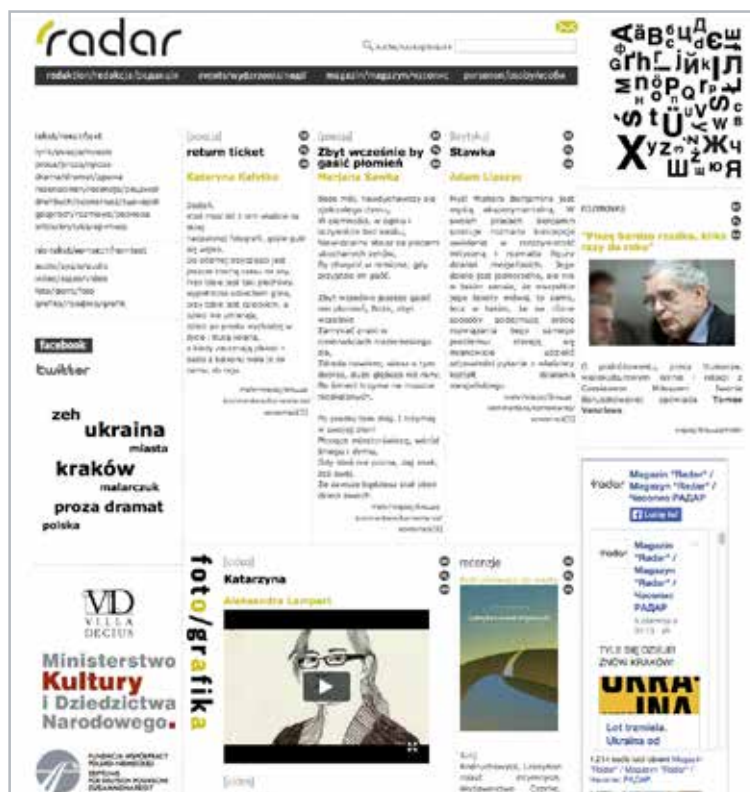
Trzy języki, trzy narody, trzy literatury.

„Radar” to międzynarodowe pismo literackie, emitowane i wydawane w internecie po niemiecku, po polsku i po ukraińsku przez Stowarzyszenie Willa Decjusza w Krakowie.

Zaczął się od programu „Homines Urbani”, wspólnych wyjazdów do Berlina i Lwowa oraz kilku festiwali. Powstała sieć kontaktów literackich i pojawiła się potrzeba stworzenia płaszczyzny wymiany informacji, tekstów i trendów.

Tą płaszczyzną jest teraz „Radar”.

Wszystkie artykuły prezentowane są w trzech językach. To pozwala lepiej się rozumieć, dyskutować, spierać i przede wszystkim wzajemnie inspirować. „Radar” docenia tych, o których czasem się zapomina, czyli tłumaczy. Podkreśla, że „tłumacz też autor”. Publikuje poezję, prozę, dramaty, reportaże, krytykę, eseje. Wszystko, co jest literaturą w jej bardzo

szerokim rozumieniu. Serwis internetowy pokazuje aktualności. FWPN dofinansowała edycję internetową czasopisma „Radar” w 2013 r.

Wszystkie numery „Radaru” dostępne są online: www.e-radar.pl

Koordinacja: Joanna Czudec

Magazyn „delit.”

– dodatek o literaturze niemieckojęzycznej

W roku 2013 ukazały się dwa kolejne numery wydawanego od 2011 r. suplementu „delit. Subiektywny przewodnik po najnowszej literaturze niemieckojęzycznej”. Dodatek promuje najnowszą literaturę niemieckojęzyczną w tłumaczeniu na język polski. Czytelnicy dodatku do magazynu miejskiego „Aktivist” po raz kolejny mogli się zapoznać z subiektywnym wyborem ciekawych tytułów niemieckojęzycznych, które ukazały się na polskim rynku wydawniczym. Recenzjom nowości wydawniczych

towarzyszyły wywiady, m.in. z Jakubem Ekierem, laureatem Nagrody im. Karla Dedeciusa, felietony, kalendarium najważniejszych wydarzeń związanych z literaturą niemieckojęzyczną oraz informacje o scenicznych adaptacjach tekstów niemieckojęzycznych, które można było zobaczyć w teatrach w dużych miastach w Polsce. W warszawskiej MiTo art.café.books odbyło się spotkanie „delit. live”, w czasie którego o wybranych tytułach przedstawionych w dodatku „delit.” opowiadali znani dziennikarze literaccy, krytycy, poeci i tłumacze. Elżbieta Kalinowska, Adam Lipszyc, Monika Powalisz, Katarzyna Surmiak-Domańska i Marcin Sendzicki dyskutowali m.in. o pieszej wędrowce przez Amerykę Wolfganga Büschera, o poszukiwaniu korzeni przez niemieckojęzyczne autorki prozy emigranckiej i aktualności terminu literatura emigrancka oraz o komiksowej historii miłosnej z udziałem Beatlesów, która miała miejsce w Hamburgu.

Koordinacja: Małgorzata Gmitter

„Kroki/Schritte”

– niemieckojęzyczna literatura współczesna w Polsce

Projekt „Kroki/Schritte”, którego celem jest, począwszy od 2005 r., udostępnianie polskim czytelnikom wartościowych dzieł literatury niemieckojęzycznej w postaci ich przekładów na język polski, realizowany był w 2013 r. przez fundację S. Fischer Stiftung i Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej.

W realizacji projektu uczestniczyła także, podobnie jak w ubiegłych latach, szwajcarska Fundacja dla Kultury Pro Helvetia. Redaktorami serii są polski tłumacz i krytyk literacki Jacek St. Buras oraz niemiecki wydawca Dietrich Simon.

W 2013 r. w serii „Kroki/Schritte” ukazały się trzy książki:

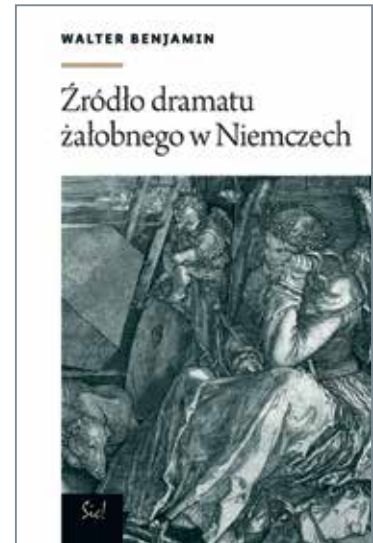
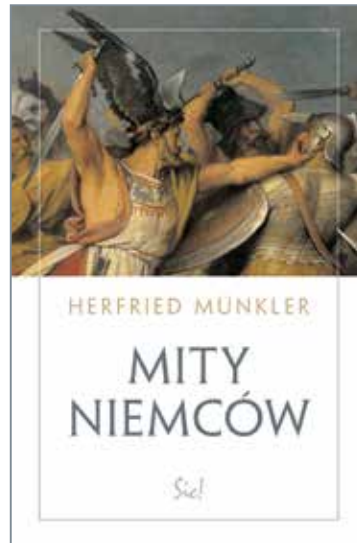
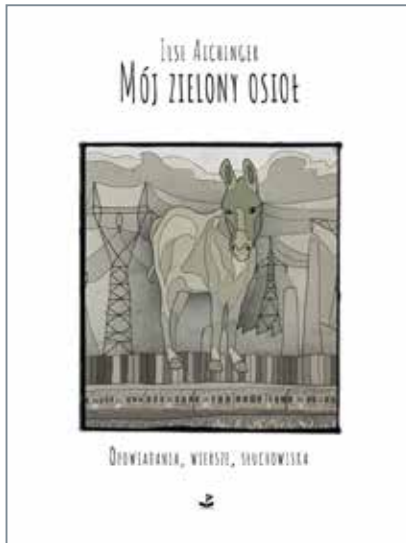
Ilse Aichinger „Mój zielony osioł. Opowiadania, wiersze, słuchowiska” (wybór i układ utworów: Monika Schoeller i Dietrich Simon), antologia, przełożyli różni. Biuro Literackie, Wrocław 2013, 503 strony.

Herfried Münkler „Mity Niemców” (tyt. oryg. „Die Deutschen und ihre Mythen”, Rowohlt Berlin Verlag, Berlin 2009), przełożył Andrzej Kopacki. Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2013, 476 stron.

Walter Benjamin „Źródło dramatu żałobnego w Niemczech” (tyt. oryg. „Ursprung des deutschen Trauerspiels”), przełożył Andrzej Kopacki. Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2013, 358 stron.

Tym samym liczba książek wydanych w ramach „Kroki/Schritte” wzrosła do 47 tytułów.

Szczególnym wydarzeniem było ukazanie się w tej serii bardzo obszernego wyboru tekstów – prozy, wierszy, słuchowisk – nestorki literatury austriackiej Ilse Aichinger. Warto podkreślić, że wybór zamieszczonych w niej utworów dokonała osobiście, wspólnie ze współwydawcą serii Dietrichem Simonem, fundatorka S. Fischer Stiftung, Monika Schoeller, bliska przyjaciółka autorki. Teksty przełożyło łącznie trzydziestu pięciu tłumaczy, wśród nich wszyscy najwybitniejsi tłumacze literatury niemieckojęzycznej na język polski, ale i całe grono tłumaczy mniej doświadczonych, pracujących nad tekstami Ilse Aichinger w ramach warsztatów translatorskich zorganizowanych przez Austriackie Forum Kultury w Warszawie pod kierunkiem Sławy Lisieckiej. Było to więc również wyjątkowe przedsię-

wzięcie translatorskie i niejako hołd złożony przez polskich tłumaczy wybitnej austriackiej pisarce.

Z okazji ukazania się tej edycji odbył się jesienią 2013 r. szereg imprez promocyjnych.

Książki, które ukazały się w roku 2013 w serii „Kroki/Schritte”, doczekały się wielu recenzji, zwłaszcza tom utworów wybranych Ilse Aichinger. Recenzje można przeczytać na stronie internetowej projektu www.kroki.pl. Wszystkie zostały też omówione w Programie II Polskiego Radia.

W 2013 r. trwały prace nad czterema dalszymi tytułami, które ukażą się w serii „Kroki/Schritte” w roku 2014.

Koordinacja: Tomasz Markiewicz ●

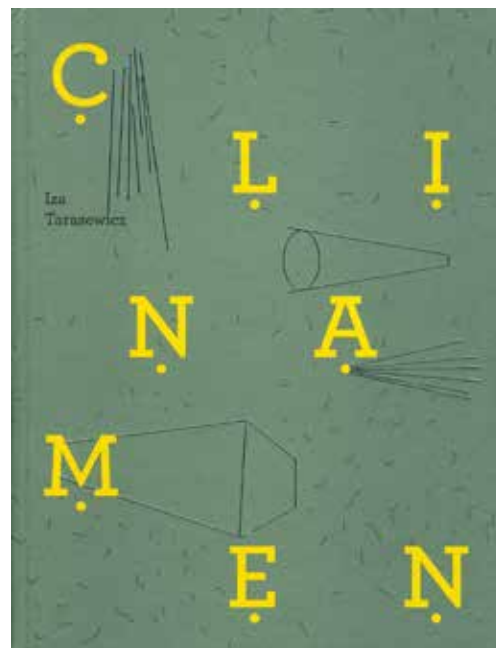
Lista czasopism i publikacji książkowych dofinansowanych przez FWPN i wydanych w 2013 r. znajduje się w osobnym pliku pdf na stronie www.fwpn.org.pl w zakładce „Sprawozdania”.

„Clinamen”

– katalog do wystawy Izy Tarasewicz

Fotografia z wystawy, Fot. Mikołaj Syguda

Okładka katalogu do wystawy

Doskonałą okazją do promowania twórczości Izy Tarasewicz – stypendystki FWPN w Künstlerhaus Bethanien w Berlinie 2013/2014 – była wystawa jej twórczości, zorganizowana w Królikarni – Muzeum Narodowym w Warszawie, Oddziale Rzeźby im. Xawerego Dunikowskiego, od 12 maja do 11 sierpnia 2013 r. FWPN wsparła wydanie katalogu tej wystawy w językach angielskim, niemieckim i polskim. Publikacja traktująca o twórczości Izy Tarasewicz to jednak

zdecydowanie więcej niż katalog. Kilku-dziesięciu reprodukcjom prac artystki z ostatnich lat towarzyszy tekst amerykańskiego artysty Matthew Posta, twórcy przedsięwzięcia z zakresu krytyki artystycznej Post Brothers. Odważna interpretacja kuratora wpisuje twórczość Tarasewicz w dyskusję o trwaniu, tworzeniu i zanikaniu zjawisk szeroko pojętej kultury, w tym dzieł sztuki. Katalog uzyskał wyszukaną oprawę graficzną.

Koordinacja: Ewa Baran ●

Pobyt rezydencyjny polskiego artysty w Künstlerhaus Bethanien w Berlinie

W 2013 r. miała miejsce już druga edycja konkursu na wybór stypendysty FWPN, który przez rok będzie rezydował w Künstlerhaus Bethanien w Berlinie i realizował swoje zamierzenie artystyczne.

Konkurs ma na celu wspieranie polskiej sztuki współczesnej i młodych polskich twórców poprzez pobyty zagraniczne. Jest to pierwsze polskie stypendium na pobyt rezydencyjny w Niemczech polskiego artysty, umożliwiające tak szerokie wsparcie działalności twórczej. Partner niemiecki, renomowany Künstlerhaus Bethanien w Berlinie-Kreuzbergu, jest znanym w świecie miejscem warsztatów i projektów w dziedzinie sztuki współczesnej.

Konkurs jest adresowany do młodych polskich artystów w wieku do 40 lat, charakteryzujących się ekspresją i skłonnościami do innowacyjności, dla których komunikowanie się w języku angielskim oraz specyficzne dla pracy grupowej interakcje nie stanowią przeszkody.

Jury konkursu w składzie: Sebastian Cichocki, Anda Rottenberg, Jarosław Suchan, Christoph Tannert, Joanna Zielińska i Ewa Baran (FWPN) wybrało zwycięzcę, którym został Olaf Brzeski.

Uzasadnienie wyboru jury:

Komisja konkursowa postanowiła przyznać stypendium połączone z pobytem rezydencyjnym w Künstlerhaus Bethanien Olafowi Brzeskiemu. O wyborze przesądziła przede wszystkim wysoka ocena twórczości artysty, jak również przekonanie, że pobyt w Künstlerhaus Bethanien może przyczynić się do jej dalszego rozwoju. Komisja doceniła konsekwencję w konstruowaniu własnego, niepowtarzalnego języka wizualnego, a zwłaszcza oryginalne podejście do problematyki rzeźbiarskiej. W opinii komisji sztuka Olafa Brzeskiego stanowi wartość wyjątkową i jako taka z pewnością zasługuje na większą popularyzację także poza granicami kraju. Pobyt Olafa Brzeskiego na stypendium w Künstlerhaus Bethanien niewątpliwie stworzy ku temu dogodne warunki.

torki, które podejmują kobiece tematy i krytykują patriariat? Coraz częściej to właśnie kobiety kierują głośnymi akcjami protestu, jak pokazuje przykład Grupy Femen. W debacie udział wzięły m.in. Joanna Bator z Polski i Natalka Śniadanko – ukraińska pisarka, dziennikarka i tłumaczka.

„Wiele obliczy cenzury” – Debata w Lipsku dotyczyła form cenzury i nacisku na pisarzy i artystów na Białorusi i Ukrainie. Jakie wyrafinowane formy przyjmuje cenzura także w demokracjach, które uchodzą już za dojrzałe? Jakie strategie wypracowują artyści, sprzeciwiając się cenzurze? Jak udaje im się oprzeć wywieranym na nich naciskom? Jaką rolę odgrywa w tym internet? Na ile Polska może zaoferować wschodnim sąsiadom przestrzeń wolności? Jaką rolę odgrywa autocenzura? Rozmawiały o tym m.in. kuratorka sztuki i pisarka Anda Rottenberg, ukraińska autorka i tłumaczka Kateryna Miszczenko i białoruski dziennikarz Wiktor Marcinowicz.

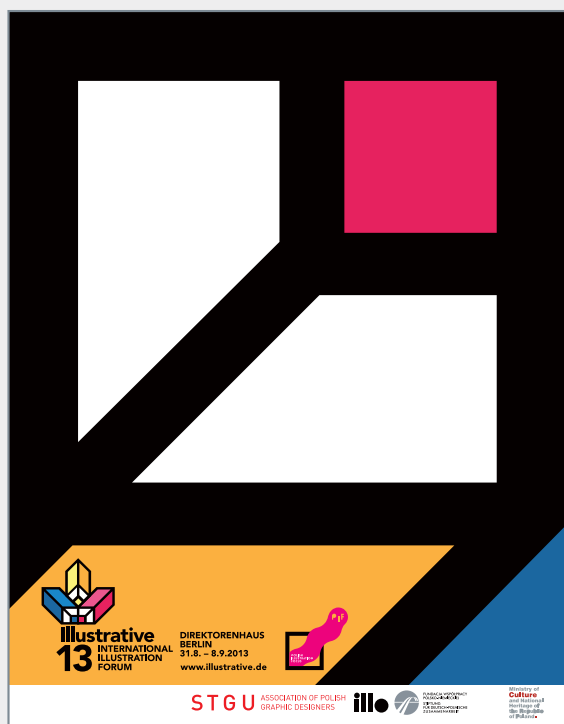
Na gości „Forum OstSüdOst” w hali 4. czekał bogaty program. Muzyka i poezja zdominowały targowy sobotni wieczór. W Centraltheater od godz. 21.00 zapraszali slamerzy: Bas Böttcher i Bohdan Piasecki (Polska), a także poeci: Walzhyna Valzhyna Mort (Białoruś) i Serhij Żadan (Ukraina). Za muzyczną

oprawę wieczoru odpowiadała formacja Perkalaba z Ukrainy. Programowi i tym razem towarzyszyła specjalna edycja niemiecko-polsko-ukraińsko-białoruskiego magazynu literackiego „Radar”.

„Tranzyt” jest projektem Lipskich Targów Książki, Fundacji Roberta Boscha i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej realizowanym wspólnie z Fundacją Rinata Ahmetova „Rozwytok Ukrainy”, Allianz Kulturstiftung, Lwowskim Forum Wydawców, Instytutem Książki, Instytutem Polskim w Mińsku i Instytutem Polskim w Berlinie – Filia w Lipsku. Kuratorem programu jest Martin Pollack.
<http://www.leipziger-buchmesse.de>
<http://www.facebook.com/leipziger-buchmesse>
<http://twitter.com/buchmesse>

Festiwal Illustrative Berlin 13 – Fokus: Polska Ilustracja

Festiwal Illustrative to międzynarodowe forum ilustratorów i grafików. Wystawa w berlińskim Direktorenhaus gromadzi szerokie spektrum twórców, odkrywa nowe talenty i kierunki w sztuce ilustracji, jest okazją do wymiany pomysłów i idei, pokazuje możliwości nowych tech-

nik ilustratorskich, a także ożywia niekiedy zapomniane style. Tegoroczna, szósta edycja Festiwalu Illustrative przywiodła do Berlina ponad stu pięćdziesięciu artystów z całego świata.

Gośćmi honorowymi Festiwalu Illustrative, który zorganizowano w dniach 30 sierpnia – 8 września 2013 r., byli polscy ilustratorzy. Polska sztuka ilustracji – znana z Polskiej Szkoły Plakatu i jednej z największych tradycji ilustratorskich na świecie – wywiera wciąż ogromny wpływ na wielu artystów. Henryk Tomaszewski, Waldemar Świerzy czy Jan Młodożeniec to nazwiska o międzynarodowej renomie. Artyści młodego pokolenia wychowywali się na mistrzowskich ilustracjach Janusza Stannego, Józefa Wilkononia czy Jana Marcina Szancera. Tytuł wystawy wskazuje na ślady, które pozostawili owi mistrzowie we współczesnej grafice polskiej.

„Where I come from” to jednak przede wszystkim artystyczny autoportret młodych polskich ilustratorów, ich definicja własnego miejsca w świecie sztuki. Co mają do powiedzenia, jak rozwiązują konflikty między artystyczną wolnością a wymaganiami nowoczesnego rynku sztuki? Ich rozpiętość stylistyczna budzi podziw – sięga od ilustracji ręcznie malowanych i symbolicznych, poprzez modernistyczne reminiscencje, aż do bogatych w ornamentykę dzieł cyfrowych. Wystawa prezentowała obszerny wybór prac ponad trzydziestu najciekawszych współczesnych artystów, do których należą: Ada Buchholc, Agata Dudek, Agata Bogacka, Anna Goszczyńska, Anna Niesterowicz, Aleksandra Waliszewska, Agata Marszałek, Janek Dziaczkowski, Jan Bajtlik, Edgar Bąk, Katarzyna Bogucka, Dawid Ryski, Jan Estrada Osmycki, Alek Morawski, Maciej Sieńczyk, Magda Wolna, Magdalena Karpińska, Magda Łapińska, Marcelina Jarnuszkiewicz, Marianna Sztyma, Marta Ignerska, Marta Sławińska, Malwina Konopacka, Mirosław Gryń, Ola Cieślak, Ola Niepsuj, Paweł Jońca, Rafał Szczepaniak, Łukasz Rayski, Tomasz Walenta, Zuza Miśko.

Koordynacja: Joanna Czudec ●

Konferencja „Sztuka i edukacja kulturalna w Trójkącie Weimarskim”

Miejsce konferencji – pałac w Genshagen

Przedmiotem konferencji, zorganizowanej w dniach 13–15 października 2013 r. w Genshagen pod Berlinem przez Bundesvereinigung Kulturelle Kinder- und Jugendbildung (BKJ), Fundację Genshagen, FWPN i francuskie Ministerstwo Kultury, było spojrzenie na Trójkąt Weimarski z perspektywy ekspertów z dzie-

prof. Rita Süßmuth

dziny kultury, sztuki i edukacji kulturalnej. Trójstronne spotkania między Polską, Niemcami i Francją należą do dobrej tradycji Trójkąta Weimarskiego. Konferencja była skierowana do polskich, niemieckich i francuskich specjalistów zajmujących się wymianą kulturalną młodzieży, w tym do pedagogów kultury i artystów, którzy realizują międzynarodowe programy wymiany w zakresie kultury, obejmujące różne obszary działalności artystycznej, takie jak sztuki plastyczne, muzyka, teatr, rytmika, taniec, literatura. Spotkanie miało na celu pobudzenie trójstronnej współpracy w tych obszarach poprzez nawiązanie kontaktów oraz nowe impulsy do wymiany kulturalnej młodzieży w ramach

Trójkąta Weimarskiego. Podczas mowy powitalnej prof. Rita Süßmuth, była przewodnicząca Niemieckiego Bundestagu, zadała pytania: „Co nas łączy? Czego możemy się od siebie nawzajem nauczyć? Jak możemy przemienić działania krzywdzące i niszczące ludzi w działania ich ratujące?”. Podkreśliła, że jest bardzo ważne, aby powstała kultura koegzystencji, w której będzie miejsce na różnorodność interpretacji. Sztuka i edukacja kulturalna mogą odegrać rolę pośredników.

W warsztatach i grupach roboczych blisko siedemdziesięciu uczestników konferencji analizowało, jakie formy i modele międzynarodowych spotkań

Anna Wotlińska

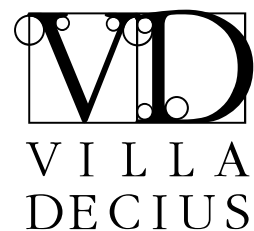
Odile Bourgeois

w obszarze edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży przynoszą najlepsze efekty. Obecni na konferencji przedstawiciele uniwersytetów, stowarzyszeń, fundacji i ministerstw podkreślali zalety trójstronnej młodzieżowej wymiany kulturalnej, także wobec kolportowania przez media w trzech krajach często fałszywych wyobrażeń, stereotypów i uprzedzeń o kraju sąsiednim. Podkreślano znaczenie prowadzenia dyskusji o wspólnej historii podczas wymiany młodzieży. Uczestnicy konferencji domagali się również od instytucji i sieci wspierających wymianę młodzieżową i edukację kulturalną w trzech krajach większej przejrzystości i transparentności. W podsumowaniu obrad stwierdzono, że wspólna przyszłość państw Trójkąta

Weimarskiego związana jest z Europą, a sztuka, kultura i edukacja kulturalna pełnią ważną rolę w tworzeniu porozumienia między dziećmi i młodzieżą z trzech krajów Trójkąta. To wymaga od głównych aktorów odpowiedniej polityki i praktyki w tej dziedzinie, rozszerzenia horyzontów działania i starań o rozwijanie obok wymiany dwustronnej także trójstronnej i wielostronnej. Ten wniosek z podsumowania konferencji skierowano zwłaszcza do obu bilateralnych organizacji wymiany młodzieży: Niemiecko-Francuskiej i Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży, które obok FWPN i Pełnomocnika Federalnego ds. Kultury i Mediów (BKM) wsparły konferencję finansowo.

Forum Dialogu Kultur.

Stypendia Twórcze FWPN i Willi Decjusza w Krakowie

Wspólny program FWPN i Stowarzyszenia Willa Decjusza oferujący pobyty rezydencyjne dla niemieckojęzycznych pisarzy i tłumaczy literatury z języka niemieckiego na polski i z języka polskiego na niemiecki kontynuowano w roku 2013. Celem „Stypendiów Twórczych” jest umożliwienie pracy nad własnymi projektami w warunkach sprzyjających skupieniu. Program ten realizowano równolegle z „Forum Dialogu Kultur” – projektem, w ramach którego w Willi Decjusza przybywali także stypendyści Wyszehradzkich Rezydencji Literackich – pisarze i tłumacze z Czech, Węgier, Słowacji i Polski, co sprzyjało wymianie i poszerzaniu doświadczeń artystycznych. „Stypendia Twórcze” w roku 2013 obejmowały dwie edycje trzymiesięcznych pobytów rezydencyjnych. Dzięki wsparciu FWPN w programie wzięło udział pięć osób: Renate Aichin-

ger – pisarka, reżyser, autorka sztuk teatralnych, Kevin Kuhn – autor, Christian Hüssel – socjolog i teatrolog, autor słuchowisk radiowych i dramaturg, Hans-Peter Kunisch – pisarz i dziennikarz oraz Mario Kaiser – pisarz i dziennikarz.

Podobnie jak w latach ubiegłych, pobytom stypendialnym towarzyszył obszerny program literacki. Stypendyści pierwszej edycji: Renate Aichinger i Kevin Kuhn współpracowali z Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie i poprowadzili dwa warsztaty dla studentów filologii germańskiej. Zaprezentowali przy tym także swoje teksty i odpowiadali na pytania zainteresowanych słuchaczy. Wspólne spotkania i dyskusje studentów i stypendystów odbywały się także w ramach współpracy z Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie.

Uczestnicy drugiej edycji: Christian Hüssel, Hans-Peter Kunisch i Mario Kaiser wspólnie ze stypendystami programu Wyszehradzkie Rezydencje Literackie brali udział w Międzynarodowym Festiwalu Literatury im. Josepha Conrada

Geografia pamięci. Spotkanie z Hansem-Peterem Kunischem i Mariem Kaiserem – stypendystami programu „Stypendia Twórcze 2013”, 23 października 2013 r. – Międzynarodowy Festiwal Literatury im. Josepha Conrada w Krakowie (na zdjęciu również prowadzący spotkanie Paweł Zarychta, pierwszy z lewej na podium)
Fot. Paweł Brzuzy

w Krakowie. W spotkaniu pt. „Geografia pamięci”, zainicjowanym przez Instytut Goethego, Hans-Peter Kunisch i Mario Kaiser przedstawiali swoje projekty literackie – fragmenty autobiograficznych powieści wspomnieniowych, które powstały podczas pobytu w Willi Decjusza. Paneliści dyskutowali również o II wojnie światowej i obecnych stosunkach polsko-niemieckich. Kolejne wydarzenie literackie miało miejsce 24 października w kawiarni Cafe Szafa w Krakowie. W formie multimedialnego slamu pt. „Wyszehrad+” stypendyści programu „Stypendia Twórcze” zaprezentowali swoje teksty. Czytaniu towarzyszyła wizualizacja polskiego artysty Maksymiliana Ławrynowicza. Stypendyści wystąpili także w roli ekspertów w międzynarodowej debacie „Siła Bezsilnych z Rewizytą” (18 września 2013 r.) oraz podczas seminarium pt. „Wymyślić Europę na nowo” w ramach konferencji „Europa – problemy krytyczne” (17 i 18 października 2013 r.). Teksty stypendystów pojawiły się w trójjęzycz-

nym polsko-ukraińsko-niemieckim magazynie literackim „Radar” wydawanym przez Willę Decjusza. Teksty autorów można przeczytać w wersji elektronicznej magazynu na stronie www.e-radar.pl. Teksty powstałe podczas pobytu w Krakowie ukażą się na portalu literackim www.czechlit.cz oraz blogu renate-aichinger.wordpress.com.

Koordinacja: Anna Cieszewska,
Aneta Jędrzejczak ●

**FWPN wsparła
w 2013 roku 209
projektów kulturalnych
w łącznej kwocie 5 821 918 zł.**

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2013 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Spółeczeństwo, gospodarka, środowisko

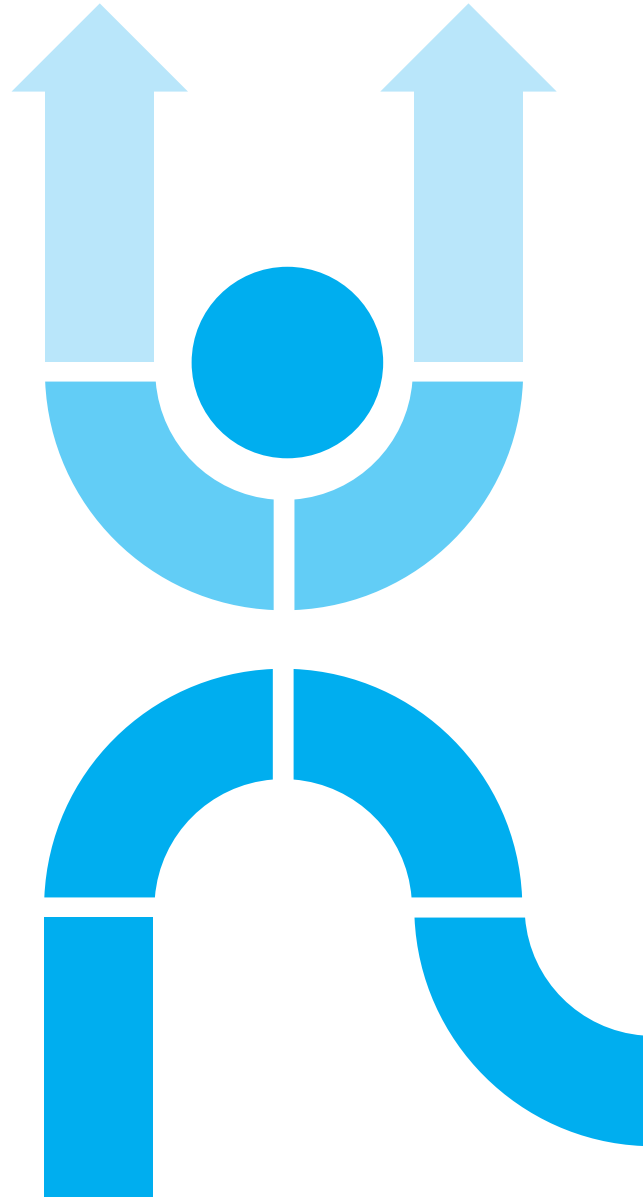
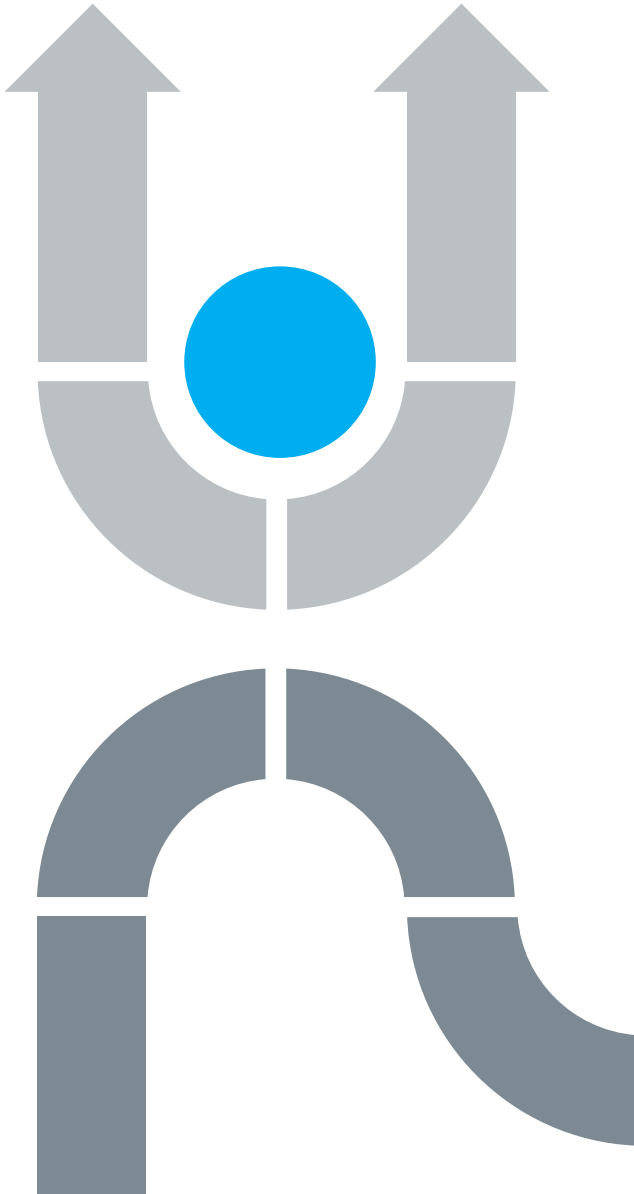
„Niemcy 2013 – Unia Europejska 2013”.
Specjalne wydanie „Kultury Liberalnej” 78

Niemiecka polityka bezpieczeństwa
przed wyborami 79

Rozmowy o przyszłości Europy 80

Koło Dyskusyjne Polska Niemieckiego
Towarzystwa Polityki Zagranicznej i FWPN 82

IX Forum Samorządowe i Polsko-Niemiecka
Nagroda Samorządowa 84

„Niemcy 2013 – Unia Europejska 2013”.

Specjalne wydanie „Kultury Liberalnej”

W ramach projektu opublikowano specjalny numer internetowego tygodnika „Kultura Liberalna”, który ukazał się przed niemieckimi wyborami do Bundestagu w dniu 22 września 2013 r. Artykuły do numeru napisali: były ambasador Polski w Niemczech, a obecnie stały przedstawiciel Polski w UE przy Radzie Europejskiej dr Marek Prawda, a także Judy Dempsey, Piotr Buras, Jarosław Kuisz, Claus Leggewie oraz Małgorzata Ławrowska. Specjalne wydanie „Kultury Liberalnej” ukazało się 17 września 2013 r.

Materiały dotyczyły w głównej mierze relacji polsko-niemieckich i współpracy obu krajów w strukturach Unii Europejskiej, prognoz dla wzajemnych relacji pomiędzy społeczeństwami polskim i niemieckim w kolejnych latach, a także społecznych przemian w Niemczech w ostatnich latach i ich wpływu na nadchodzące wybory parlamentarne. Judy Dempsey w swoim komentarzu podkre-

śliła rolę strategicznego myślenia i działania we wspieraniu stabilizacji i demokratyzacji wschodnich i południowych rejonów Europy, Claus Leggewie w wywiadzie wypowiedział się na temat stanu świadomości niemieckiego społeczeństwa przed wyborami oraz o polityce energetycznej w wymiarze europejskim. Piotr Buras uznał, że „niemal pewny sukces wyborczy Angeli Merkel w wyborach do Bundestagu 22 września będzie potwierdzeniem wyjątkowej symbiozy łączącej sprawującą od ośmiu lat władzę panią kanclerz z niemieckim społeczeństwem”. Ambasador Prawda podkreślił skutki nadchodzących wyborów dla współpracy w Unii, natomiast Małgorzata Ławrowska przeanalizowała przedwyborczą debatę kanclerz Merkel i Peera Steinbrücka, kandydata SPD na urząd kanclerza.

Materiał znajduje się na stronie „Kultury Liberalnej” pod adresem: <http://kulturaliberalna.pl/2013/09/17/dempsey-leggewie-buras-prawda-kuisz-lawrowska-najwazniejsze-wybory-w-europie/>

Niemiecka polityka bezpieczeństwa przed wyborami

W dniu 11 czerwca 2013 r. FWPN we współpracy z warszawskim biurem European Council on Foreign Relations przeprowadziła debatę pod tytułem: „Berlin’s Voice in the European Cacophony: Germany’s Security policy and the EU strategic Challenges”. Seminarium składało się z dwóch części.

Pierwszy panel poświęcony był polityce zagranicznej i bezpieczeństwa ery Angeli Merkel. Judy Dempsey z Carnegie Europe poruszyła w swoim wystąpieniu problem braku strategii zagranicznej i bezpieczeństwa ery Angeli Merkel. Hans Kundnani z londyńskiego oddziału ECFR postrzega politykę zagraniczną Merkel jako kontynuację polityki Schrödera. W dalszym ciągu na pierwszy plan wypływają głównie niemieckie interesy gospodarcze i strategiczne, które w zależności od koniunktury dyktują zachowanie największego gracza Europy Zachodniej. Zaznaczył, że Niemcy, które od kilkunastu lat uzależnione są od eksportu, sterują polityką

zagraniczną zgodnie z gospodarczymi interesami. Podsumowując pierwszą część dyskusji, Jörg Lau stwierdził, że ma poczucie, że cokolwiek Niemcy zdecydują się wybrać – przywództwo w Europie czy odrzucenie roli rozdającego karty – i tak będzie to wystawione na krytykę. Zaapelował o bardziej pragmatyczne działania Niemiec.

Drugi panel dotyczył europejskiego chaosu związanego ze strategią bezpieczeństwa. Uczestnicy podkreślili, że nie można liczyć na wypracowanie spójnej wizji europejskiej strategii bezpieczeństwa w najbliższym czasie. Vivien Pertusot (IFRI Bruksela) stwierdził, że cięcia budżetów na obronność, które objęły niemalże wszystkie państwa UE, są nieskoordynowane i to jest prawdziwy problem dla możliwości obronnych UE. Olivier de France z francuskiego biura ECFR dodał, że pomysły na wspólną politykę obronną muszą wyjść od państw członkowskich, a niekoniecznie być z góry narzucone

przez Komisję Europejską, co nie sprawdziło się w przeszłości. Claudia Major z fundacji Stiftung Wissenschaft und Politik przekonywała, że Europie nie jest potrzebny kolejny biały papier, a znacznie ważniejsze jest działanie bottom-up i współpraca na mniejszą skalę po to, by w przyszłości móc zbudować większe projekty. Dodała, że Niemcy nie mają strategii bezpieczeństwa i wcale nie muszą jej przygotować w najbliższych latach, bo ta sytuacja jest dla nich wygodna. Podczas dyskusji zastanawiano się, czy tworzenie regionalnych grup państw w ramach UE nie zablokuje procesu tworzenia wspólnej polityki bezpieczeństwa pod flagą Unii Europejskiej oraz nad tym, jakie powinny być relacje między NATO a strategią bezpieczeństwa UE.

W spotkaniu uczestniczyli eksperci, dziennikarze, przedstawiciele administracji rządowej oraz naukowcy. Wystąpienia wprowadzające do dyskusji wygłosili m.in. Judy Dempsey (Carnegie Europe), Vivien Pertusot (IFRI Bruksela), Olivier de France (ECFR Paryż), Constanze Stelzenmüller (German Marshall Fund), Claudia Major (Stiftung Wissenschaft und Politik Berlin), Hans Kundnani (ECFR Londyn) oraz Jörg Lau („Die Zeit”).

Policy paper dotyczący polityki bezpieczeństwa dostępny jest na stronie: http://ecfr.eu/page/-/ECFR77_SECURITY_BRIEF_AW.pdf.

Koordinacja: Monika Różalska ●

Rozmowy o przyszłości Europy

W dniach 12–13 grudnia 2013 r. odbyło się pierwsze spotkanie ekspertów, przedstawicieli think tanków, NGO-sów, dziennikarzy i polityków w ramach programu „Rozmowy o przyszłości Europy” pt. „Europe as a global player? Mutual interests between Poland and Germany”. Wydarzeniu towarzyszył dokument strategiczny Josefa Janninga, przedstawiciela DGAP (Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej).

W ramach „Rozmów o przyszłości Europy” uczestnicy wydarzenia dyskutowali o wyzwaniach, jakie stoją przed Unią Europejską, w tym między innymi o zarządzaniu finansami podczas kryzysu gospodarczego, konkurencyjności i wzroście PKB, budżecie UE oraz związanymi z nim reformami polityki, polityce bezpieczeństwa i polityce zagranicznej, o obecnym funkcjonowaniu instytucji unijnych oraz o roli Polski i Niemiec w Unii Europejskiej w najbliższych latach. Mowy wprowadzające w tematy-

Podczas debaty: (od lewej) Markus Meckel, Cornelius Ochmann, prof. Adam Rotfeld

kę „Rozmów o przyszłości Europy” wygłosili byli ministrowie spraw zagranicznych prof. Adam Daniel Rotfeld oraz Markus Meckel.

W spotkaniu udział wzięli m.in.: Rüdiger Freiherr von Fritsch, ambasador Republiki Federalnej Niemiec w Polsce, prof. dr hab. Danuta Hübner, posłanka do Parlamentu Europejskiego, Josef Janning, ekspert Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej DGAP, Adam Jasser, sekretarz stanu, wiceprzewodniczący Zespołu ds. Programowania Prac Rządu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Karl Matthias Klause, kierownik Referatu ds. Europy Środkowej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec, Aleksander Kwaśniewski, były Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, prof. dr hab. Krzysztof Miszczak, dyrektor, członek Zarządu FWPn, Cornelius Ochmann, dyrektor, członek Zarządu FWPn, Manuel Sarrazin, poseł do Bundestagu, prof. Klaus-Heinrich Standke,

przewodniczący Komitetu Wspierania Współpracy Polsko-Niemiecko-Francuskiej „Trójkąt Weimarski”, Róża Thun, posłanka do Parlamentu Europejskiego oraz dziennikarze: Daniel Brössler („Süddeutsche Zeitung”), Christoph von Marschall („Der Tagesspiegel”) i Klaus-Dieter Frankenberger („Frankfurter Allgemeine Zeitung”). Debatę, która się odbyła pierwszego dnia, FWPn transmitowała na żywo w internecie. Dyskusję online śledziło prawie trzysta osób. Nagranie dostępne jest na stronie: <http://fwpn.org.pl/mediateka/wideo>.

Kolejne wydarzenia w ramach projektu „Rozmowy o przyszłości Europy” zaplanowano na 2014 r.

Zdjęcia z debaty dostępne są na stronie: <http://fwpn.org.pl/mediateka/zdjecia/-discussions-on-the-future-of-europe-debaty-eksperckie-fwpn-cz-1-OPRdaY>.

„Koło dyskusyjne Polska” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej i FWPN

Spotkanie „Koła dyskusyjnego Polska” DGAP 14 marca 2013 r.

„Koło dyskusyjne Polska” w Niemieckim Towarzystwie Polityki Zagranicznej (DGAP) – jednym z najbardziej renomowanych think tanków w Niemczech – ma już długą tradycję. Projekt kooperacyjny Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i DGAP oferuje decydentom ze świata polityki, nauki i gospodarki w Niemczech możliwość dyskusji z wybitnymi ekspertami na ważne tematy dotyczące Polski i stosunków polsko-niemieckich. Pod przewodnictwem Markusa Meckela, współprzewodniczącego Rady FWPN,

odbyły się w 2013 r. w Berlinie cztery posiedzenia, podczas których rozważano aktualne tematy polsko-niemieckie, zawsze uwzględniając ich wymiar europejski.

Pod hasłem „Przyszłość energetyki jądrowej w Polsce: perspektywy, sprzeczności i wpływ na kraje sąsiedzkie” na pierwszym spotkaniu w dniu 22 stycznia 2013 r. trzech dyskutanci: Tomasz Nowacki, główny specjalista w Ministerstwie Gospodarki RP, Dariusz Szwed, przewodniczący rady programowej z Zielonego Instytutu

Ambasador RP
w Niemczech
dr Jerzy Margański
i przewodniczący Rady
FWPN Markus Meckel

w Warszawie oraz kierownik grupy badawczej do spraw integracji europejskiej w Fundacji Nauka i Polityka, dr Kai-Olaf Lang, zajęli się tematem dość kontrowersyjnym ze względu na transformację energetyczną w Niemczech i nadal aktualnym dla obu stron. Na drugim posiedzeniu w dniu 14 marca 2013 r. ambasador dr Jerzy Margański, który objął stanowisko miesiąc wcześniej, mówił o aktualnych zamierzeniach w stosunkach polsko-niemieckich i przyszłych priorytetach swojej działalności. W dniu 24 kwietnia Markus Mildenerger, referent do spraw międzynarodowych w Kancelarii Państwowej Brandenburgii, Julita Miłosz, dyrektor Wydziału Współpracy Międzynarodowej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego, oraz prof. dr Stefan Garsztecki z Uniwersytetu Technicznego w Chemnitz dyskutowali na temat „Polsko-niemiecki region przygraniczny –

wzorowy uczeń czy trudne dziecko?” i przedstawili osiągnięcia, a także postulaty, które pozwolą jeszcze lepiej kształtować kontakty międzyludzkie w regionie przygranicznym w najbliższych latach. Ostatnie posiedzenie, które odbyło się 27 listopada we współpracy z „Kołem dyskusyjnym Francja”, było poświęcone polsko-niemiecko-francuskiej debacie na temat europejskiej polityki bezpieczeństwa. W związku z przewidywanym na grudzień 2013 r. szczytem UE, poświęconym sprawom dalszego rozwoju Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, przedstawiciele trzech krajów dyskutowali w ramach dwóch paneli o szansach i możliwościach szczytu w zakresie przyszłego kształtowania WPBiO oraz o podobieństwach i rozbieżnościach kultur strategicznych.

IX Forum samorządowe

IX Forum Samorządowe odbyło się w dniach 3 i 4 czerwca 2013 r. w Kołobrzegu pod hasłem „Wzrost i rozwój potencjału Europy poprzez inwestycje w innowacyjną i konkurencyjną gospodarkę regionów”. Przedsięwzięcie, realizowane od 2004 r. w formie dwudniowej konferencji, stwarza okazję do bezpośredniej wymiany myśli i doświadczeń na temat funkcjonowania, współpracy i finansowania samorządów. Co roku konferencja gromadzi przedstawicieli wszystkich szczebli administracji publicznej, środowiska naukowego i gospodarczego. Do udziału w Forum zapraszani są przedstawiciele krajów członkowskich Unii Europejskiej z basenu Morza Bałtyckiego oraz państw Europy Południowej i Wschodniej.

Forum zostało zorganizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Miasto Kołobrzeg, Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz Uniwersytet Szczeciński.

Patronat honorowy nad Forum objął Wiceprezes Rady Ministrów RP, Minister Gospodarki – Janusz Piechociński.

Podczas konferencji poruszone zostały następujące zagadnienia:

PANEL I

Jak podnieść atrakcyjność regionów? Skuteczne wykorzystanie potencjału regionów poprzez inwestycje w naukę i innowacje.

PANEL II

Jak prawdziwie połączyć Europę? Usprawnienie międzyregionalnych przepływów podstawą przyspieszenia wzrostu i rozwoju w Europie. Od polityki, poprzez projekty, do wyników.

PANEL III

Nie można być mistrzem we wszystkich dyscyplinach. Czas na regionalne specjalizacje.

Otwarcie IX Forum Samorządowego w Kołobrzegu.
Fot. Radosław Soćko

PANEL IV

Jak finansować inwestycje w warunkach ograniczeń budżetowych? Zdolność kredytowa samorządu, zarządzanie długiem, alternatywne możliwości finansowania inwestycji.

Wręczenie Polsko-Niemieckiej Nagrody Samorządowej

Kulminacyjnym wydarzeniem Forum było wręczenie Polsko-Niemieckiej Nagrody Samorządowej. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej na uroczystej gali w dniu 3 czerwca 2013 r. wyróżniła w ramach 9. Forum Samorządowego w Kołobrzegu szczególnie innowacyjne

Olgierd Geblewicz, marszałek województwa zachodniopomorskiego, i Małgorzata Ławrowska, dyrektor FWPN podczas konferencji prasowej
Fot. Karoline Gil

i wartościowe przykłady współpracy dwustronnej. Polsko-Niemiecką Nagrodę Samorządową, ufundowaną przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej w wysokości 40.000 zł, otrzymały powiaty **Racibórz** oraz **Märkischer Kreis** za projekt „**Zarządzanie kryzysowe w Polsce i Niemczech – wymiana dobrych praktyk z zakresu ochrony ludności**”. Laureatów wyłoniło – spośród projektów dofinansowanych przez FWPN w roku 2012 – specjalnie powołane do tego celu jury. Jego członkami byli: ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Niemczech Jerzy Margański, ambasador Niemiec w Polsce

Rüdiger Freiherr von Fritsch, marszałek województwa zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz, dyrektor FWPN Małgorzata Ławrowska, referent Kancelarii Landu Brandenburgia Markus Mildeberger. Jury wysoko oceniło wyłoniony projekt za jego praktyczny i użyteczny charakter, który stanowi znakomity przykład na to, że wymiana doświadczeń między polskimi i niemieckimi partnerami przynosi wymierne korzyści dla obu społeczeństw. Specjalne wyróżnienie w ramach Polsko-Niemieckiej Nagrody Samorządowej uzyskały ponadto powiaty **Wodzisław Śląski** oraz **Recklin-**

Przedstawiciele laureatów Polsko-Niemieckiej Nagrody Samorządowej 2013, (od lewej): Angelika Heilmann (powiat Recklinghausen), Celina Uherek-Biernat (powiat Wodzisław Śląski), Isabelle Schöneborn (Märkischer Kreis), Adam Hajduk (powiat Racibórz)
Fot. Karol Skiba/grape

ghausen za projekt „**Rozwój struktur pomocowych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i dla osób uzależnionych od nałogów**”. Polsko-Niemiecką Nagrodę Samorządową podczas uroczystej gali w hotelu Aquarius w Kołobrzegu wręczyli: dyrektor i członek Zarządu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej Małgorzata Ławrowska oraz marszałek województwa zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz. „Mamy nadzieję, że pomoże ona laureatom w pogłębieniu i kontynuacji polsko-niemieckiego partnerstwa, a także będzie motywować innych do równie zaangażowanych

działań. Przyznana kwota ma umożliwić im kontynuację owocnej współpracy”, podkreśliła Małgorzata Ławrowska.

Koordinacja: Karoline Gil ●

FWPN wsparła w 2013 roku 95 projektów w dziedzinie Społeczeństwo, gospodarka, środowisko w łącznej kwocie 2 030 953 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2013 roku przez FWPn jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwbn.org.pl

Sprawozdanie finansowe

Opinia niezależnego biegłego rewidenta dla Rady Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (zwanej dalej „Fundacją”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Zielnej 37, obejmującego wprowadzenie do sprawozdania finansowego, bilans na dzień 31 grudnia 2013 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 420.578.799,16 zł, rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. wykazujący zysk netto w kwocie 1.277.621,84 zł, zestawienie zmian w funduszu własnym, rachunek przepływów pieniężnych za ten rok obrotowy oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego i sprawozdania z działal-

ności jednostki oraz prawidłowość ksiąg rachunkowych odpowiedzialny jest Zarząd Fundacji. Członkowie Zarządu oraz Rady Fundacji są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności jednostki spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

Naszym zadaniem było zbadanie załączonego sprawozdania finansowego i wyrażenie opinii o zgodności, we wszystkich istotnych aspektach, tego sprawozdania finansowego z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawidłowości

ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do:

- a. przepisów rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości;
- b. krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Fundację oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- a. przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Fundacji na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz wyniki działalności za rok obrotowy

od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. zgodnie z obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasadami rachunkowości określonymi w Ustawie o rachunkowości;

- b. jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Fundację przepisami prawa oraz Statutem Fundacji;
- c. zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Fundacji za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. uwzględniają rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 r., w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności Fundacji (Dz. U. z 2001 r., Nr 50 poz. 59 z późn. zm.) i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144.

Witold Rogacki

Kluczowy Biegły Rewident

Numer ewidencyjny 11485

Warszawa, 13 czerwca 2014 r. ●

Bilans

Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej w Warszawie
wg stanu na 31.12.2013 r.

Suma w zł na:

	Aktywa	31.12.2013	31.12.2012
A	Aktywa trwałe	135 643 330,34	134 155 187,55
I.	Wartości niematerialne i prawne	39 130,55	92 769,07
	1. Koszty zakończonych prac rozwojowych		
	2. Wartość firmy		
	3. Inne wartości niematerialne i prawne	39 130,55	92 769,07
	4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne		
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	5 738 269,04	5 681 649,86
	1. Środki trwałe	5 738 269,04	5 681 649,86
	a) grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania	139 356,41	143 430,25
	b) budynki, lokale, obiekty inżynierii	4 838 077,02	4 994 289,80
	c) urządzenia techniczne i maszyny	253 231,22	291 075,67
	d) środki transportu	63 260,59	158 840,58
	e) inne środki trwałe	444 343,80	94 013,56
	2. Środki trwałe w budowie		
	3. Zaliczki na środki trwałe w budowie		
III.	Należności długoterminowe		
IV.	Inwestycje długoterminowe	128 236 620,62	126 673 872,27
	1. Nieruchomości	61 833 753,51	63 824 965,22
	2. Wartości niematerialne i prawne		
	3. Długoterminowe aktywa finansowe	66 402 867,11	62 848 907,05
	- udziały lub akcje		
	- inne papiery wartościowe	66 402 867,11	62 848 907,05
	- udzielone pożyczki		
	- inne długoterminowe aktywa finansowe		
	4. Inne inwestycje długoterminowe		

Suma w zł na:

	Aktywa	31.12.2013	31.12.2012
V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1 629 310,13	1 706 896,35
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe	1 629 310,13	1 706 896,35
B	Aktywa obrotowe	284 935 468,82	284 939 624,81
I.	Zapasy	7 574,10	1 900,00
	1. Materiały		
	2. Półprodukty i produkty w toku		
	3. Produkty gotowe		
	4. Towary		
	5. Zaliczki na dostawy	7 574,10	1 900,00
II.	Należności krótkoterminowe	673 591,76	699 690,94
	1. Z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty	673 591,76	690 458,04
	- do 12 miesięcy	673 591,76	690 458,04
	- powyżej 12 miesięcy		
	2. Z tytułu podatków, dotacji, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych; innych świadczeń		
	3. Inne należności		9 232,90
	4. Należności dochodzone w drodze sądowej		
III.	Inwestycje krótkoterminowe	278 319 460,59	279 234 157,99
	1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	214 688 797,79	172 993 712,77
	- udziały lub akcje		
	- inne papiery wartościowe	5 157 291,60	
	- udzielone pożyczki		0,00
	- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	209 531 506,19	172 993 712,77
	2. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	63 630 662,80	106 240 445,22
	- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	2 630 662,80	3 640 194,95
	- inne środki pieniężne	61 000 000,00	102 600 250,27
	- inne aktywa pieniężne		
	3. Inne inwestycje krótkoterminowe		
IV.	„Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe”	5 934 842,37	5 003 875,88
	AKTYWA RAZEM	420 578 799,16	419 094 812,36

Suma w zł na:

Pasywa		31.12.2013	31.12.2012
A.	Fundusz własny	418 652 025,50	417 374 403,66
I.	Fundusz podstawowy	417 373 985,86	412 991 014,05
II.	Fundusz z aktualizacji wyceny	417,80	417,80
III.	Zysk (strata) netto za rok obrotowy	1 277 621,84	4 382 971,81
B.	Zobowiązania i rezerwy	1 926 773,66	1 720 408,70
I.	Rezerwy na zobowiązania	0,00	0,00
	1. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
	2. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	172 056,00	0,00
	- długoterminowe		
	- krótkoterminowe	172 056,00	
	3. Pozostałe rezerwy	0,00	0,00
	- długoterminowe		
	- krótkoterminowe		
II.	Zobowiązania długoterminowe	741 301,93	717 967,39
	1. Kredyty i pożyczki		
	2. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
	3. Inne zobowiązania finansowe		
	4. Inne	741 301,93	717 967,39
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	986 917,62	975 795,47
	1. Kredyty i pożyczki		
	2. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
	3. Inne zobowiązania finansowe		
	4. Z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności	382 046,22	297 668,33
	- do 12 miesięcy	382 046,22	297 668,33
	- powyżej 12 miesięcy		
	5. Zaliczki otrzymane na dostawy		
	6. Zobowiązania wekslowe		
	7. Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	172 176,28	196 478,08
	8. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	18 427,08	32 272,65
	9. Inne zobowiązania	405 578,01	413 318,51
	10. Fundusze specjalne	8 690,03	36 057,90
IV.	Rozliczenia międzyokresowe	26 498,11	26 645,84
	1. Ujemna wartość firmy		
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe	28 498,11	26 645,84
	- długoterminowe		
	- krótkoterminowe	28 498,11	26 645,84
	PASYWA RAZEM	420 578 799,16	419 094 812,36

Rachunek zysków i strat sporządzony

za okres 01.01.2013–31.12.2013 (wariant kalkulacyjny)

		za rok 2013	za rok 2012
A.	Przychody działalności pożytku publicznego	318 905,77	484 181,58
I.	Przychody działalności nieodpłatnej	314 039,94	470 100,49
II.	Przychody działalności odpłatnej	4 865,83	14 081,09
B.	Koszty realizacji zadań pożytku publicznego	13 384 089,15	14 054 193,56
I.	Koszty działalności nieodpłatnej	13 368 978,31	13 921 975,72
II.	Koszty działalności odpłatnej	15 110,84	132 217,84
C.	Wynik finansowy działalności pożytku publicznego (A - B)	-13 065 183,38	-13 570 011,98
D.	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	8 858 919,32	8 941 695,31
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	8 858 919,32	8 941 695,31
E.	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	6 000 813,30	5 704 441,42
I.	Koszt własny sprzedanych produktów	6 000 813,30	5 704 441,42
F.	Zysk (Strata) brutto ze sprzedaży (D - E)	2 858 106,02	3 237 253,89
G.	Koszty ogólnego zarządu	4 261 670,93	4 465 692,49
H.	Zysk/Strata na działalności statutowej, statutowej działalności pożytku publicznego i gospodarczej (C+F-G)	-14 468 748,29	-14 798 450,58
I.	Pozostałe przychody operacyjne	65 244,64	175 924,90
I.	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		29 268,29
II.	Inne pozostałe przychody operacyjne	65 244,64	146 656,61
J.	Pozostałe koszty operacyjne	85 545,11	15 532,73
I.	Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	2 229,17	
II.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
III.	Inne koszty operacyjne	83 315,94	15 532,73
K.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (H + I - J)	-14 489 048,76	-14 638 058,41
L.	Przychody finansowe	15 789 376,08	19 751 439,70
I.	Odsetki	15 078 124,42	18 630 025,06
II.	Zysk ze zbycia inwestycji		
III.	Aktualizacja wartości inwestycji	711 251,66	1 121 414,64
IV.	Inne		

M.	Koszty finansowe	22 705,48	730 409,48
I.	Odsetki	4 773,44	530,87
II.	Strata ze zbycia inwestycji		
III.	Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	709 212,05
IV.	Inne	17 932,04	20 666,56
N.	Zysk (Strata) z działalności statutowej, statutowej przytku publicznego i gospodarczej (K + L – M)	1 277 621,84	4 382 971,81
O.	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (O. I. – O. II)	0,00	0,00
I.	Zyski nadzwyczajne		
II.	Straty nadzwyczajne		
P.	Zysk (Strata) brutto (N + O)	1 277 621,84	4 382 971,81
R.	Podatek dochodowy		
S.	Zysk (strata) NETTO (P - R)	1 277 621,84	4 382 971,81

Warszawa, 02.06.2014

Zatwierdzili:

Frank Elbe

Andrzej Grajewski

Krzysztof Miszczak

Cornelius Ochmann

Johannes von Thadden

Robert Traba

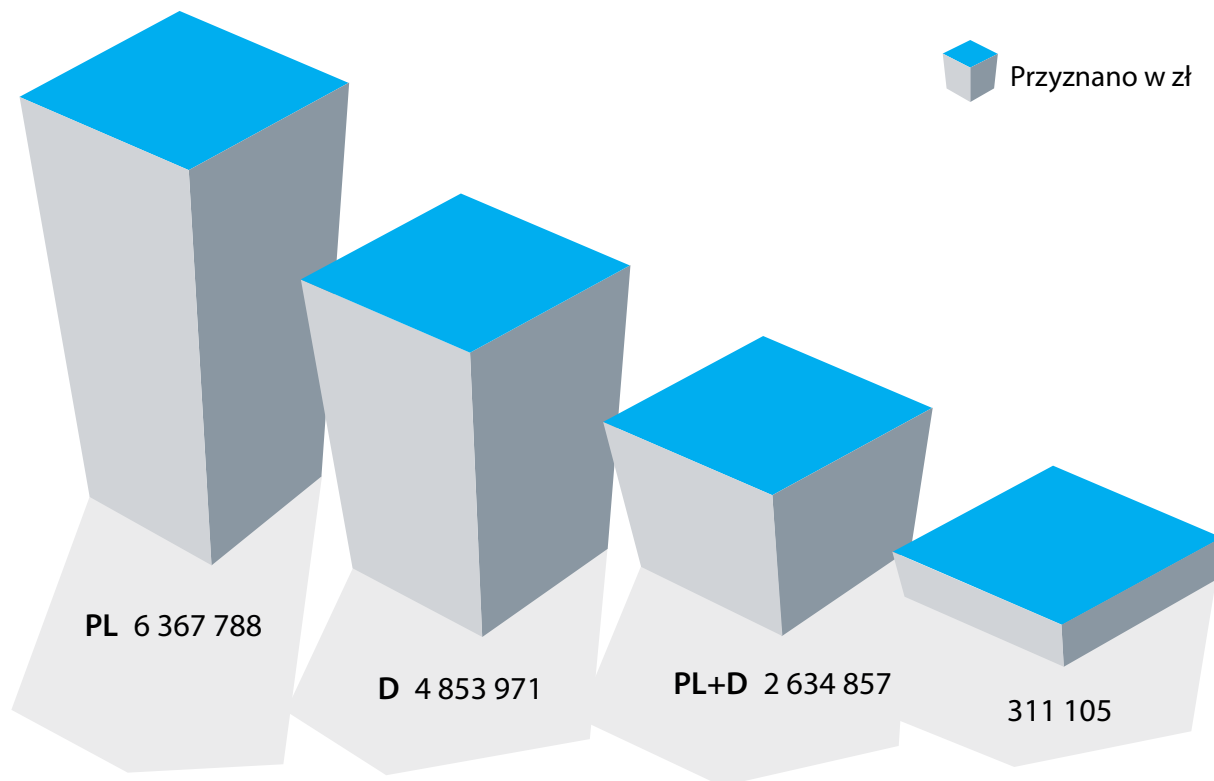
Sporządziła:

Anna Łaniecka

Dotacje przyznane w roku 2013

A. Dotacje w podziale na kraje realizacji

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy przyznanych kwot
Polska	286	6 367 788	44,94%
Niemcy	159	4 853 971	34,26%
Polska i Niemcy	60	2 634 857	18,60%
Poza klasyfikacją (także poza Polską i Niemcami)	8	311 105	2,20%
Razem	513	14 167 721	100,00%

B. Dotacje realizowane w Polsce w podziale na województwa

Suma dotacji na projekty realizowane w Polsce – 100%

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy
więcej niż jedno województwo	25	1 010 420	15,87%
dolnośląskie	20	305 320	4,79%
kujawsko-pomorskie	11	145 700	2,29%
lubelskie	4	54 000	0,85%
lubuskie	20	339 388	5,33%
łódzkie	4	94 700	1,49%
małopolskie	23	356 320	5,59%
mazowieckie	64	2 059 712	32,34%
opolskie	18	180 770	2,84%
podkarpackie	3	115 860	1,82%
podlaskie	4	93 550	1,47%
pomorskie	11	197 900	3,11%
śląskie	17	495 260	7,78%
świętokrzyskie	2	15 000	0,23%
warmińsko-mazurskie	9	116 380	1,83%
wielkopolskie	31	430 330	6,76%
zachodniopomorskie	20	357 178	5,61%
Razem Polska	286	6 367 788	100,00%

C. Dotacje realizowane w Niemczech w podziale na kraje związkowe

Suma dotacji na projekty realizowane w Niemczech – 100%

Region	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy
Badenia-Wirtembergia	5	52 838	1,09%
Bawaria	15	341 460	7,04%
Berlin	27	771 148	15,89%
Brandenburgia	17	785 162	16,18%
Brema	0	-	0,00%
Dolna Saksonia	17	349 074	7,19%
Hamburg	3	137 750	2,83%
Hesja	7	143 813	2,96%
Meklemburgia-Pomorze Przednie	6	98 700	2,03%
Nadrenia Północna-Westfalia	20	353 164	7,28%
Nadrenia-Palatynat	2	17 500	0,36%
Saara	3	100 800	2,08%
Saksonia	15	341 422	7,03%
Saksonia-Anhalt	2	12 440	0,26%
Szlezwik-Holsztyn	5	143 300	2,95%
Turyngia	0	0	0,00%
Niemcy (więcej niż jeden Land)	15	1 205 400	24,83%
Razem Niemcy	159	4 853 971	100,00%

Rada FWPB

Zarząd FWPB

wg stanu na grudzień 2013

Rada

Współprzewodniczący

Marek Krzakała

Posel na Sejm RP, członek klubu parlamentarnego Platformy Obywatelskiej, germanista, przewodniczący Polsko-Niemieckiej Grupy Parlamentarnej, członek delegacji do Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy.

Markus Meckel

Deputowany do Bundestagu w latach 1990–2009, w latach 1994–2009 przewodniczący Niemiecko-Polskiej Grupy Parlamentarnej i zastępca rzecznika ds. polityki zagranicznej frakcji SPD w Bundestagu. Przewodniczący Rady Federalnej Fundacji Badań nad Dyktaturą SED. Od października 2013 r. prezydent Niemieckiego Ludowego Związku Opieki nad Grobami Wojennymi.

Członkowie

Karl Matthias Klause

Kierownik referatu ds. Europy Środkowej (Chorwacja, Austria, Polska, Czechy, Słowacja, Słowenia, Węgry) niemieckiego MSZ. W służbie dyplomatycznej od 1992 r. 1992–1995 zatrudniony w Urzędzie Kanclerskim w referacie ds. polityki bezpieczeństwa i relacji transatlantycznych,

1995–1997 doradca przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych Bundestagu. 1997–2000 kierownik działu prasowego Ambasady Niemiec w Warszawie. 2003–2006 referent w referacie ds. parlamentarnych i rządowych niemieckiego MSZ, 2003–2006 attaché kulturalny Ambasady Niemiec w Londynie, 2006–2009 pracownik wydziału ds. polityki zagranicznej Urzędu Kanclerskiego, 2009–2013 kierownik wydziału ds. prasy i komunikacji i rzecznik Ambasady Niemiec w Waszyngtonie.

Hartmut Koschik

Deputowany do Bundestagu z ramienia CSU, 2009–2013 parlamentarny sekretarz stanu w Federalnym Ministerstwie Finansów, od stycznia 2014 r. pełnomocnik rządu federalnego do spraw przesiedleńców i mniejszości narodowych, od 1990 r. członek Niemiecko-Polskiej Grupy Parlamentarnej, w latach 2005–2009 sekretarz parlamentarny Grupy Krajowej CSU w Bundestagu.

dr hab. Jerzy Kranz

Profesor Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie. 1971–1975 redaktor Agence France-Presse; 1975–1990 pracownik naukowy Instytutu Nauk Prawnych PAN. 1990–1995 radca, a następnie radca-minister pełnomocny Ambasady RP w Republice Federalnej Niemiec; 1995–1998 wicedyrektor Centrum Stosunków Międzynarodowych w Warszawie. 1998–2002 dyrektor departamentu, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, a następnie ambasador w Republice Federalnej Niemiec. W latach 2003–2008 profesor Szkoły Głównej Handlowej oraz Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera.

Michael Georg Link

Deputowany do Bundestagu w latach 2005–2013, członek Komisji Bundestagu ds. Unii Europejskiej i Komisji Spraw Zagranicznych Bundestagu, rzecznik frakcji FDP ds. budżetu i finansów Unii Europejskiej, 2012–2013 minister stanu w niemieckim MSZ, od lipca 2014 dyrektor Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) z siedzibą w Warszawie.

dr Henryka Mościcka-Dendys

Od kwietnia 2013 r. podsekretarz stanu w MSZ. W służbie dyplomatycznej od 2002 r. W latach 2007–2011 I sekretarz, a następnie radca w Ambasadzie RP w Berlinie, 2012–2013 dyrektor Departamentu Polityki Europejskiej w MSZ. Wcześniej m.in. naczelnik Wydziału Koordynacji w Departamencie Unii Europejskiej MSZ oraz ekspert w biurze Komisarza ds. demokratycznego rozwoju Rady Państw Morza Bałtyckiego (w 2003 r.).

Rainder Steenblock

1994–2009 deputowany do Bundestagu, od 2002 r. rzecznik ds. polityki europejskiej frakcji Bündnis 90/Die Grünen w Bundestagu, 2002–2009 członek Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy oraz OBWE. Od 2009 r. prezydent European Integration Strategy Association (EISA).

prof. dr hab. Edmund Wnuk-Lipiński

Honorowy rektor i współtwórca Collegium Civitas w Warszawie, socjolog, profesor zwyczajny, założyciel i pierwszy dyrektor Instytutu Studiów Politycznych PAN, wykładowca w College of Europe (Bruges-Natolin). Członek Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów Naukowych.

prof. dr hab. Andrzej Zoll

Prawnik, od 2009 r. przewodniczący Komisji Kodyfikacyjnej prawa Karnego, a od 2011 r. Komisji Etyki w Nauce, były przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej, były sędzia i prezes Trybunału Konstytucyjnego, od 2000 r. do 2006 r. Rzecznik Praw Obywatelskich, wykładowca akademicki, współautor polskiego kodeksu karnego z 1997 r., dr honoris causa Uniwersytetu w Moguncji.

Zarząd

Współprzewodniczący

dr Andrzej Grajewski

Doktor nauk politycznych, historyk, kierownik działu „Świat” tygodnika „Gość Niedzielny”, od 1999 do 2006 r. członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej, członek Polsko-Rosyjskiej Grupy ds. Trudnych oraz Forum Polsko-Czeskiego. Zasiada w Międzynarodowej Radzie Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia.

dr Johannes von Thadden

Członek zarządu europejskiego koncernu kosmicznego Astrium. Od lat zaangażowany we współpracę polsko-niemiecką. Zasiada m.in. w Federalnym Zarządzie Towarzystw Polsko-Niemieckich. Studiował ekonomię, historię i nauki polityczne, pracę doktorską napisał o Polsce w latach 1945–1980. 2004–2007 dyrektor zarządzający CDU.

Członkowie

Frank Elbe

Prawnik i dyplomata. 1972–1976 konsul w Ambasadzie RFN w Warszawie. Uczestnik negocjacji dwa plus cztery w sprawie zjednoczenia Niemiec, negocjacji w sprawie traktatu granicznego i traktatu o dobrosąsiedzkich stosunkach z Polską. 1980–1983 radca do spraw politycznych w Ambasadzie RFN w Londynie. Ambasador Niemiec w Polsce (1999–2003), Indiach (1993–1997), Japonii (1997–1999) i Szwajcarii (2003–2005). Od 2005 r. adwokat oraz wykładowca na Uniwersytecie w Bonn.

prof. dr hab. Krzysztof Miszczak

Dyrektor zarządzający, studiował nauki polityczne, stosunki międzynarodowe, dziennikarstwo, filozofię i sinologię w Warszawie, Monachium i Londynie. Profesor nadzwyczajny SGH. Od 1996 r. w służbie dyplomatycznej, m.in.

kierował Przedstawicielstwem Ambasady RP w Kolonii, 2001–2002 dyrektor Departamentu Polityki Bezpieczeństwa Europejskiego w MSZ, 2005–2007 dyrektor Departamentu Spraw Zagranicznych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, 2008–2013 dyrektor Biura Pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów ds. Dialogu Międzynarodowego KPRM Władysława Bartoszewskiego. Od 2009 r. polski przewodniczący Forum Polsko-Niemieckiego.

Cornelius Ochmann

Dyrektor zarządzający, specjalista ds. polityki europejskiej, relacji UE-Rosja oraz Polski, Rosji, Ukrainy, Białorusi. Studiował na uniwersytetach w Moguncji i we Wrocławiu. Przebywał na pobytach badawczych w Moskwie i Jerozolimie (Hebrew University). W latach 1994–2013 pracował w Fundacji Bertelsmanna, gdzie był odpowiedzialny m.in. za projekt International Bertelsmann Forum (IBF), doradzał niemieckiemu MSZ i europejskim instytucjom w relacjach z krajami Europy Wschodniej.

prof. dr hab. Robert Traba

Historyk, politolog, kulturoznawca, założyciel olsztyńskiego stowarzyszenia Wspólnota Kulturowa „Borussia”. Od 2006 r. dyrektor Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie, profesor w Instytucie Studiów Politycznych PAN, honorowy profesor na Freie Universität w Berlinie, od 2007 r. współprzewodniczący Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej.

Zespół pracowników Biura FWPN

wg stanu na grudzień 2013

Dyrektorzy – członkowie Zarządu:

Krzysztof Miszczak

Cornelius Ochmann

Pracownicy:

Beata Sobczak
kierownik organizacyjny

Agnieszka Kozaczyńska
asystentka Zarządu

Piotr Kunisz
asystent Zarządu

Projekty własne, wnioski o dotację:

Ewa Baran
koordynator projektów,
specjalista ds. finansów i grantów

Małgorzata Gmiter

koordynator projektów,
specjalista ds. projektów edukacyjnych

Aneta Jędrzejczak

koordynator projektów, specjalista
ds. komunikacji wewnętrznej oraz HR

Tomasz Markiewicz

koordynator projektów,
specjalista ds. projektów historycznych

Magdalena Przedmojska

koordynator projektów, specjalista
ds. nowych mediów i komunikacji zewnętrznej

Monika Różalska

koordynator projektów, specjalista
ds. projektów edukacyjnych

Administracja:**Anna Łaniecka**

główna księgowa

Elżbieta Gemeier

zastępca głównej księgowej

Janusz Rolecki

administrator komputerowego
systemu informacyjnego

Tadeusz Stolarski

pracownik administracji

Biuro w Berlinie:**Joanna Czudec**

kierownik biura FWPN w Berlinie

Centrum Konferencyjne Zielna:**Marcin Szota**

zarządzający Centrum Konferencyjnym

Agnieszka Czuj

specjalista ds. organizacji konferencji

Katarzyna Opalińska

specjalista ds. organizacji konferencji

Magdalena Pawińska

specjalista ds. organizacji konferencji

Aktualny wykaz pracowników
Biura FWPN wraz z numerami
telefonów i adresami e-mail
jest dostępny na stronie
www.fwpn.org.pl

Centrum Konferencyjne Zielna

Centrum Konferencyjne Zielna to pięć sal konferencyjnych o powierzchni od 20 do 250 m² oraz sześć sal szkoleniowych o powierzchni od 16 do 50 m².

Każda z sal konferencyjnych, zależnie od potrzeb, może być dowolnie zaaranżowana jako sala szkoleniowa, sala seminaryjna czy warsztatowa. Wszystkie sale konferencyjne wyposażone są w nagłośnienie, system tłumaczenia symultanicznego, system dyskusyjny, system prezentacji obrazu, dostęp do sieci internetowej dla uczestników spotkania oraz inny sprzęt i urządzenia ułatwiające efektywne prowadzenie konferencji, szkoleń, seminariów i innych spotkań. Wszystkie sale są klimatyzowane i widne, z możliwością zaciemnienia.

Osiem lat działania Centrum Konferencyjnego Zielna to ponad 4 500 spotkań i ponad 200 000 ich uczestników.

Od 2013 roku otworzyliśmy również sale szkoleniowe. Wszystkie one są widne, klimatyzowane, wyposażone w projektor i flipchart.

Oferujemy

- najlepszą lokalizację – ścisłe centrum Warszawy – skrzyżowanie ulic Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej, bezpośrednio przy stacji Metra Świętokrzyska,
- wysoki standard wykończenia (klasa a2),
- dostępność dla niepełnosprawnych.

Zapewniamy niską cenę, fachową obsługę, catering, pomoc w organizacji

Państwa przedsięwzięcia.

Właścicielem Centrum Zielna jest Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Więcej informacji:
www.centrumzielna.pl

Kontakt:
 Marcin Szota
 Centrum Zielna
 ul. Zielna 37, 00-108 Warszawa
 e-mail: konferencja@centrumzielna.pl

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej **Sprawozdanie z działalności za rok 2013**

Opracowanie informatyczne:

Janusz Rolecki

Redakcja:

Tomasz Markiewicz

Współpraca redakcyjna:

Małgorzata Gmiter

Heinz Rosenau

Tłumaczenie:

Bernhard Hartmann

Elżbieta Michałowska

Katharina Schmidt-Brücken

Fotografie:

Archiwum FWPN

Opracowanie graficzne i skład:

Babaloo Kinga Salwińska

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

ul. Zielna 37

00-108 Warszawa

fwpn@fwpn.org.pl

www.fwpn.org.pl

www.sdpz.org

www.centrumzielna.pl